

ARGENTINAI MAGYAR HÍRLAP

Ifjúsági rovattal

L. Monteverde 3132
(1636) Olivos
Bs. Aires - Argentina

PERIÓDICO HÚNGARO DE LA ARGENTINA
CON SECCIÓN EN CASTELLANO

III. évf. 32. sz.
2007. NOVEMBER
(LXXVIII. évf. 15.838. sz.)

Stirling György (Eger):

Törökországi naplójegyzetek - két világ határán -

Legutóbb egy olyan közel-keleti országban jártam, amellyel egy idő óta egyre többet foglalkozik a nemzetközi sajtó. Ezt nemcsak az indokolja, hogy itt gyors egymásutánban új parlamentet, majd köztársasági elnököt választott a nép, hanem mert ennek a két választásnak az volt a tétje, hogy **Törökország** - mert arról van szó - vagy továbbra is Európa felé orientálódik, vagy megerősödik az iszlám befolyása, és ez a kulcsfontosságú állam elvész a Nyugat számára.

Mint tudjuk, Törökország a NATO tagja, és most csatlakozni szeretne az Európai Unióhoz. Az ország több mint 80 éve következetesen halad a kemáli úton (*), amely az állam és az egyház szétválasztásán keresztül egy modern társadalom kialakulása felé vezet és már eljutott oda, hogy *csaknem megvalósította a nyugati értelemben vett demokráciát.*

Ennek ellenére az európai ember számára Törökország mindig nehezen kiismerhető egzotikus világ marad, aminek - a számunkra idegen mohamedán vallás és az azzal járó merőben más életfilozófia mellett - elsősorban az az oka, hogy Isztambul közvetlen környékét leszámítva az ország területe Ázsiában van. Hogy ez mennyire Ázsia, azt az ember csak akkor érzi igazán, amikor beteszi ide a lábát és kicsit jobban körülnéz: mások az emberek, mások a szokások és az ételek, még az ország déli tengerpartjának teljes hosszán végighúzódo Taurus hegység hatalmas vonulatának ormai is szokatlan formájúak, hogy a különleges vegetációról ne is beszéljünk. Ázsia levegője is más, de számunkra, magyarok számára valahogy mégsem egészen idegen, hiszen őseink is Ázsiából jöttek...

És ez a minden ízében ázsiai ország mégis európaivá akar válni, aminek számtalan jelét láthatja a nyitott szemmel járó utas. Az európai életforma megvalósítása a cél: egyik ok, amiért a nemzetközi sajtó annyira figyel erre az országra az, hogy már évek óta az Európai Unió előszobájában téblábol és mindent elkövet azért, hogy beljebb kerülhessen. Ez azonban nem olyan egyszerű: az EU 25 tagja közül sok ellenzi a törökök felvételét, mondván, hogy kevés közül van Európához, ám csatlakozásuk esetén 72 millió országunknak mégis döntő szava lehetne a brüsszeli parlamentben. Fogas kérdés, amit nehéz lesz mindenki megelégedésére megoldani, de Ankara egyre türelmetlenebbül dörömböl az ajtón és várja a választ. A felvétel kétségkívül kockázattal jár - de az elutasítás sokkal nagyobb kárt jelenthetne Európa és a világ számára.

Amikor egy augusztusvégi délelőttön gépünk leszállt az antalyai repülőtér betonjára és begurultunk a várócsarnok elé, rögtön megragadott az épület sajátos stílusa. Első látásra modernvonalú acél-beton konstrukció, de néhány díszítőelem, itt egy oszlop, amott egy kupola teszi eredetivé és kölcsönöz számára keleti jelleget. S amikor beléptünk a tágas csarnokba, a kép még színesebbé vált: a belső kiképzésben

is megfért a korszerűség a keleti motívumokkal, a török építőművészet jellegzetes szépségeivel. Az utasok eligazításában nincs fennakadás, a munkát számítógépek segítik, de a színes tömeg, a nyüzsgés és a zaj letagadhatatlanul keletet idézi. Mindenütt angol és német feliratok segítik a tájékozódást: az ország nyugati kényelemmel várja a külföldi turistákat, ugyanakkor izelítőt ad nekik keletből. Ez a kettősség jellemző az egész országra.

Távoli tájakra hazatérő utazók gyakran adják élménybeszámolóiknak azt a ma már közhelyszámba menő címet, hogy ahol jártak, az az **ellentétek országa**. Valóban számtalan országot lehet így jellemezni, hiszen sokfelé találkozhatunk mérhetetlen gazdagság közelében élő mély szegénységgel, modern nagyvárosi lét szomszédságában vegetáló elmaradottsággal és egy országon belül tetten érhető kulturális vagy vallási különbségekkel. De ha van egy ország, amelyikre mindennél inkább ráillik ez a jellemzés, akkor az Törökország. **Kemál óta igyekszik Nyugathoz tartozni, de még mindig ezer szállal kötődik Kelethez.** Az ország 98%-a iszlám-hitű és a művezinek hangja időről-időre imára szólítja a hívőket, dicsérve Allahot (igaz, a minaretek erkélyéről hangszóró bömböl, hogy túlharsogja az autók zaját), a mecsetek melletti bazárban pedig csak a szemüket megmutató talpig feketébe öltözött fejkendő nők jól megvannak egymás mellett a kirúszozott miniszoknyás vagy farmernadrágos irodalányokkal. Az ellentétek jeleivel lépten-nyomon találkozunk az ember, de ezeken senki sem akad föl (legfeljebb a kávézók előtt üldögélő öregek vetnek rosszalló pillantásokat lányokra.) **Két világ találkozik itt, két világ határán vagyunk, Ázsia kapujában.**

Azt is lehet mondani, hogy ez a **végletek országa**. Kelet-Anatólia hegyi falvai valahol a középkorban élnek, a török Rivierának nevezett Földközi-tenger menti tengerpart luxus-üdülőtelepei és Isztambul divatos negyedei pedig a XXI. században. Hipermodern villáktól kőhajításhoz antik romok, a régi görög és római világ évezredek üzenetei. A hajdani gyarmatosítók itthagyták nyomaikat, néhol olyan ép-ségben megmaradt oszlopcsarnokokat, templomokat és amfiteátrumokat, hogy olyanokat még az „anyaországokban” sem lehet találni. (A lenyűgöző méretű apensosi kőszínházban tizenháromezer nézővel együtt gyönyörködünk egy olyan fergeteges, „Fire of Anatolia” című táncprodukcióban, amihez fogható még sohasem láttam. És a teátrumnak olyan akusztikája van, hogy a legutolsó sorban is meghallják, ha a színpadon suttog valaki.)

Sok nép építészete hagyta itt az emlékeit, amelyek látták a perzsa hódítókat és Nagy Sándor seregeit is. A XIII. században a mai Törökország területén megkezdődött terjeszkedését az Oszmán Birodalom, amely a XVI. században, Nagy Szulejmán uralkodása alatt éri el legnagyobb kiterjedését. A szultán meghódítja a Balkánt és a mohácsi csatavesztés után kezébe kerül egész Magyarország, ahol 150 évig uralkodik a félhold, keleten pedig Kairóig és Bagdadig terjed a hatalma. A XVII. században kezdődik a hatalmas birodalom hanyatlása, amelyet az első világháborús vereség tesz teljessé. Ekkor lép színre egy energikus fiatal katonatiszt, Musztafa Kemal, aki a nemzeti felkelés élére állva lerakja az új Törökország alapjait. 1923-ban megalakul a Török Köztársaság s annak első elnöke Kemal Atatürk, a „Törökök Atyja”, akinek célja, hogy reformprogramjával európai mintára modern országgá alakítsa át hazáját: a muszlim Kelet helyett a szekuláris Nyugat felé forduló országot hoz létre. Az iszlám államvallás jellegét megszünteti és bevezeti a latin ábécét. Keresztülviszi a nők egyenjogúsítását és megtiltja a fejkendő viselését.

Amikor Kemal elhunyt, egy új útra térő társadalmat hagyott hátra, de hiányzott az erős kéz, amely megfékezi a visszahúzó erőket. Mert ilyenek megpróbálták visszahozni a múltat, amire a zűrzavaros politikai viszonyokból is következethetünk. Nincs

Ady Endre: 1899. november 1

HALOTTAK NAPJÁN

Halottja van mindannyiunknak,
Hisz percről-percre temetünk,
Vesztett remény mindenik percünk
És gyászmenet az életünk.
Sírhanolunk, gyászolunk mindig,
Temetkező szolgák vagyunk!
-- Dobjuk el a tettető álcát:
Ma gyásznap van, ma sírhatunk!
Annyi nyomor, annyi szenny, vétek
Undorít meg e sárgolyón...
Hulló levélt hánszor feledtet
A megváltó, a gyilkos ön!...
Oh, hánszor kell a sírra néznünk,
Hogy vigasztaljuk önmagunk --
-- Dobjuk el a tettető álcát:
Ma ünnep van, ma sírhatunk!...

Kurucz László:

Nyugtalan halottak

Köztudomású, hogy **Mozart** földi hamvait közös sírba temették és az óta sem sikerült azonosítani. Noha halála évében már Lipót császár uralkodott, a temetésre vonatkozó előírások még a II. József alatti rendelkezéseknek feleltek meg. *Általában* közös sírba temették a holttesteket, és csak kivételes esetekben lehetett az elhunytat családi sírboltba temetni. Egy szegény muzsikusként nyilván nem volt „kivételes” egyéniség, függetlenül attól, hogy családi sírboltja sem volt...

Pont ötven évvel előtte, 1740-ben hunyta le örökre a szemét egy bécsi külváros szegényházában **Vivaldi**, akinek a temetési költségeit is az osztrák főváros „szegényalapja” fizette! A kórháznak saját temetője volt, amelyet röviddel utána felszámoltak - ma már nyomát sem lehet felfedezni sem a temetőnek, sem a kórháznak.

Haydn, a császárhű muzsikusként templomi katófalkájánál 1809-ben a megszálló francia hadsereg gárdistái álltak díszőrséget Napóleon rendelkezésére, aki nagyon szerette Haydn zenéjét. Koponyáját mégis már 3 nappal temetése után kilopták a temetőből, majd később egy másikkal helyettesítették. Csak a II. Világháború alatt sikerült Esterházy hercegnek az eredeti koponyát megszerezni, amelyet 1954-ben, majd 150 évvel a halála után az osztrák bírósági orvosi szakvéleménye alapján helyeztek újra csontjai mellé Kismartonban.

Niccolò **Paganini** szörnyű szenvedés után gégerákban halt meg Nizában. Achilles nevű fia hónapokig cipelte egyik városból a másikba apja koporsóját, mert a „sátán hegedűsének” holttestét sehol sem akarták befogadni. Most a világ legszebb temetőjében, a genovai nyugszik, szerény emlékműve idegenforgalmi látványosság.

Egészen különös története van **Schiller** földi maradványainak, akit 1805-ben temettek el tíz másik halottal együtt Weimarban. Húsz év múlva Carl Alex nagyherceg úgy döntött, hogy a nagy költő hamvait a weimari palota templomában kell eltemetni. Csakhogy az exhumálásnál kiderült, hogy csontjai a tíz másikkal együtt teljesen összekeveredtek. Kísérletes szemlén kitétték a koponyákat és megidéztek húsz tanút, akik még életében ismerték a költőt. Mind a húsz ugyanazon egy koponyát tartotta Schillerének. A döntő tanú egy régebbi inasa volt, aki emlékezett, hogy az alig 46 évet élt költőnek csupán egyetlen fogja hiányzott, és még a szemle előtt (!) azt is megmondta, hogy melyik. A többi csontok azonosítása már csak idő és kőrbontani kérdés volt.

Bayreuthban, Wagner városában van eltemetve **Liszt** Ferenc. A szép kis sírkápolna a II. Világháború alatt súlyosan megsérült és természetesen renoválni kellett. Elkerülhetetlen volt Liszt holttestének exhumálása. A magyar Liszt Társaságot Forray Miklós, e sorok írójának volt kedves tanára képviselte. Mint említette, nagyon megható volt újra látni a drága földi tetemet, amelyet kétség nélkül azonosítottak. A kereszt, a gyűrű, néhány ruhafoszalvány takarta a magas férfi csontjait. *Láttátuk feleim szüntűkkel, mik vogymuk: isá por és homou vogymuk...*

Mikor feleségem Mexikóban járt, igyekezett felkutatni Fernando **Cortez** sírját, de senki sem tudta pontosan útbaigazítani. Végül egy államtitkárhoz került és annál érdeklődött. Az illető tisztá Olmék származású egyetemi tanár volt, aki megdöbbenve hallgatta feleségem kérését. Végül így felelt: Nos én megmondom, hol volt a sírja, de ez az úr minket egyáltalán nem érdekel. Valami igaza volt. A sír helyén egyébként csak egy gondosan eltartott tábla emlékszik meg Cortezről, akinek hamvait a nagy mexikói forradalom alatt szétszörták...

Nincsenek jobb véleményekkel **Pizarróról** sem, akinek csontváza üveg alatt látható a limai katedrális egy mellékkápolnájában. A kápolna nagy vasráccsal van elzárva, és csak külföldi turistákat engednek be! (A peruiak ui., míg bejárhattak, lekopták az üvegekoporsót, ami ugyan nem *comme il faut* dolog, de perui szempontból érthető, még akkor is, ha a katedrális előtt Pizarrónak hatalmas lovas szobra ágaskodik...)

Argentína két nagy nemzeti hősnéinek hamvai templomok kívül vannak. **San Martine** egy kis kápolnában, amelyet utólag építettek a katedrálissal és nincs beszentelve. **Belgranóé** meg egy magas katófalkon a templom előtt. Nem lehetett eltemetni őket, mert mindketten szabaddóművesek voltak.

Nem írom meg **Perón** tábornok és feleségének koporsója körüli dervistáncot, mert mindnyájan ismerjük és reméljük, hogy semmiféle politikai okból már nem fogják őket haláluk után is nyugtalanítani.

A TARTALOMBÓL:

Olvasólevelek	2.o.
Che Guevara (Saáry Éva)	3.o.
A <i>Punán</i> át (Dr. Orbán L.)	3.o.
DUNA TV Dél-Amerikában!	4.o.
MAGYARORSZÁGI helyzet	5.o.
Koloniális hírek	6. és 7.o.
Nótázik a ZIK!	HUFI I.
És megvolt a Cserkészbál!	HUFI II.
... de már itt az ötvenedik!	HUFI III.
Kell-e magyarul beszélni?	HUFI IV.
Porcelanas Zsolnay	SP I
¡Y siguen las aventuras!	SP I
¡Viene Papá Noel!	SP II
Noticias varias de interés	SP III
ESEMÉNYNAPTÁR	SP IV

Az AMH postarovata az olvasók fóruma. Az abban foglaltak teljes egészében az író véleményét tükrözik. A szerkesztőség ugyanakkor fenntartja a jogot, hogy a beérkezett leveleket szerkesztve közölje.

Utóhang egy 100 éves megünnepléséhez...

Kedves Zsuzsó!

Schirl Ilonka néni 100. születésnapjának ünneplésén mi is részt vettünk férjemmel a református templomban. A lelkes készülődésnek, szervezésnek megvolt az eredménye. Szeretet ragyogta be a templomot, áradt át a résztvevőkön. Igen sokan megjelentek, felekezetre való tekintet nélkül. Oriási élmény volt.

Ilonka néniről sugárzott az öröm. Külön megköszöntem Isten kegyelmét, amely lehetővé tette, hogy szolgáljon egyháznak, tanítson gyermeket és felnőttet, és köztünk lehessen életének ezen a kiemelkedő napján.

Az istentisztelet után terített asztalok fogadtak bennünket. Itt nagy meglepetés várta az ünneplőket: mindenki tányérjából egy kis fehér csipketerítő mosolygott vissza. Ilonka néni horgolta őket, szeretete jeléül! Az ő kedves mosolya, a nagy kékfefeles szemével él bennem továbbra is, és kis horgolt csipketerítőjét boldogan őrzöm a vitrinemben.

Boyné Rábai Katalin

(Minden jelenlévő ajándékként megkapta Ilonka néni egyik kinyomatott prédikációját. Szerk.)

...és az ünnepelt fia, Schirl Pál megjegyzése:

Nagyon megható az Édesanyám iránt megnyilvánuló szeretet, az együttérzés és a testvéri-baráti kapcsolat. Voltaképpen ez a legfontosabb az életben, tudva azt, hogy az emberi érdekek túl van egy lelki szférá, amely azokat, akik szeretik egymást láncszerűen összeköti. Ezen a lelki síkon vannak mágneses csillagok, és tudjuk, hogy Édesanyám is egy ilyen éltető csillag mindannyiunk számára.

Tisztelt Szerkesztőség!

Engedjék meg, hogy gratuláljak az újságukhoz! Nagyon becsülendő munkának tartom, hogy ilyen kitartóan és színvonalasan fenntartják az újságot! Öröm olvasni!

Siposs Csilla vagyok, a Pannon Egyetem (Veszprém) nemzetközi tanulmányok szakos hallgatója. Az idei Tudományos Diákköri Munkák közé szeretném benyújtani dolgozatomat, amelyet az Argentínai Magyar Hírlapról szeretnék megírni. Ezen belül az újságban

Az Olvasó írja...

olvasható Magyarországra reflektáló cikkeket elemezném. Ehhez kérem segítségüket. Az újság történetéről, előfizetőiről, állandó íróiról és más, Önök szerint (is) fontos dolgokról kérem információt. Segítségüket előre is köszönöm! Üdvözlettel:

Siposs Csilla, Veszprém
csilla_siposs@yahoo.es

Kedves Zsuzsónéni, kedves Trixi!

Gratulálok Nektek, mert az újság minden példányát ától-szettig nagy élvezettel olvasom! Tudom, mennyi munkával jár az ilyesmi, és büszkék lehettek rá. Annyi példával találkoztam buenosi otlétem alatt, amikor arra kellett gondolnom, hogy „le a kalappal”, olyan büszke lehet a magyar kolónia arra, amit ott elért! Az, ami ott nektek van, az egyedüli és ez mutatja, hogy érdemes volt eddig is, és igenis érdemes továbbra is! Nem vagyok túl jó író, és nehezen tudom szavakba önteni érzéseimet... Benyomásaim sokkal erősebbek voltak, mint szavaim. Lélekben én is ott voltam veletek a cserkészbalon.

Hazaérkezésem után nagyon szívesen adtam fel a pár rámbízott újságot, hisz tudom, hogy minden egyes \$ spórolás jól jön, ill. adományt szívesen és örömmel fogadtok.

Kívánok Nektek erőt, türelmet és kitartást sok szeretettel

(Dóryné Lomniczy) Paulette,
Németország

Drága Zsuzsanna!

Hihetetlen gyönyörű az Argentínai Magyar Lap, megsirattam! En ilyen szép újságot még sosem láttam külföldön. Büszke lehet mindenki rá. Már kaptam egy levelet Éva mamától és a Jó Isten áldja meg a szép kezét, hogy irt nekem!

Almom kiteljesedett, hogy Argentínába is elért a levelem. Nagyon nagy örömmel fogadnám akárkitől is a levelezést, 50 évi felüli hölgy, vagy úr, vagy talán házaspártól is, nagy vágyam, hogy elérjem a magyarságot a világ minden oldaláról. A barátság kincset jelent, 43 éve élek az „egyesült Államban”...

Mégegyszer megköszönöm

Cerveney Erzsike (USA)
ecerveney@gmail.com

Sziasztok! Kessler Zsuzsanna részére

Egy kéréssel szeretnék hozzátok fordulni: Már elég régóta érdekel Argentína, mondhatni az egész dél-amerikai kultúra, már két éve spanyolul is tanulok emiatt. Az interneten keresgéltem és rátok találtam.

Konkrétan az lenne a kérdésem, kérésem, hogy nálatok, a közösségben lenne valaki, aki szívesen levelezne velem? Verának hívnak, Debrecenben élek és most leszek nemsokára 17 éves. Egy református gimnázium 11. osztályába járok. Remélem valakit érdekel a levelem és remélem válaszolni fogtok.

Köszönöm

Szontagh Vera, Debrecen
szverony@freemail.hu

Drága Zsuzsókám!

Most megint két AMH-val lettem gazdagabb, ezért illik egy kis hálát, elismerést kifejezni, annak és azoknak, akik szüntelenül dolgoznak. Lehet, hogy unalmas, aki mindig pozitív, de lehetetlen másképp reagálni az újság elolvasásakor. A legkritikusabb is találhat benne magának valót. Újból és újból feltűnik, hogy olyan gazdag ez az újság, mindenki számára van benne kincs! Többek közt arra készlet, hogy azt a sok adatot, amit az évek során elfelejtettünk, vagy egyáltalán meg sem tanultunk: felfrissítsük, megtudjuk, és így ismét magunkévá tegyük. Legalább is nálam így van. Szégyenkezve jövök rá számos hiátusomra, és ezen próbálok javítani az AMH segítségével. Munkátok rettentő értékes, látom, ezt sok más vélemény is tükrözi!

Kívánok sok további energiát, örömet munkádban, puszt szeretettel,

JL, Bécs

Kádár János és korszaka

Tóth Endrét és Dr. Bács Zoltán nagykövetségi tanácsost október 6-án a Hungáriában kb. negyvenen hallgatták meg kettős előadásban. **Tóth Endre** az 56-os forradalmat kiváltó korszakot, a változtatások és a közhangulat szükséges javításának okait elemezte. Kádár János lépésről-lépésre, a szovjet hatóságok beleegyezésével könyvnyitéseket eszközölt, főleg az anyagi téren. Nem volt szabadság, de az előbbieket által új korszakot teremtett. -

Dr. Bács Zoltán és Tóth Endre

Fotó Trixi

Dr. Bács Zoltán Kádárt személyi elemzésével kezdte, majd rátért az okokra, amiért a szovjetrendszer a „gulyáskommunizmust” megengedte. Kádár élvezte az oroszok bizalmát, amit ki is használt; a lakosság életszínvonala javult, megindult a háztáji gazdálkodás és a termékek szabad piaci értékesítése, a kisvállalkozók „maszek”-rendszere. Így jobb szolgálatok jutottak a lakosságnak, anyagi előnyök a vállalkozóknak, az ortodox kommunizmus ideológiája lassan félretolódott.

(Bobrik György beszámolójából összegezve HKZS)

A szerkesztő üzeni

Babits Mihály írógépe

Bajban van ez a szerkesztő. Elugrott Hollandiába, a Mikes Kelemen Kör és Mikes International Tanulmányi Napjaira. A témakör: Magyar szellemi műhelyek világszerte. Sok érdekes embert ismerhetett meg, értékes gondolatokkal meggazdagodva tért haza. Emellett sikeresen bemutathatta a Dél-Amerikában létező magyar gócpontok életét, ecsetelhetette szükségleteinket. - Anyagtorlódás miatt nincs mód részletesebben kitérni az eseményre, ahogy azt Olvasóink elvárnák. Ezt következő számunkban igyekszünk jóvá tenni. Nagy nyomás alatt készítettük ezt a számat, nehogy az AMH története alatt először jusson el késéssel a megértő Előfizetőink kezébe!

Haynalné Kessler Zsuzsó

TÖRÖKORSZÁGI NAPLÓ...

folyt. az 1. oldalról

még egy olyan parlamentáris demokrácia a világon, mint a Török Köztársaság, ahol **Kemal óta közel 60 kormány** vitte az ügyeket és az ország számos politikai krízist élt át, amelyet négy esetben is a hadsereg közbelépése oldott meg. De a fegyveres puccsok után mindig rendeződött a helyzet, ami a katonai vezetők különleges státusának köszönhető. Törökországban a hadsereg tartja magát a világi eszmék legfőbb őrzőjének, és ha a tábornokok úgy ítélik meg, hogy valamelyik kormány letért az Atatürk útról, nem haboznak közbeavatkozni. A világi elit másik hatalmi bázisa a legfelső bíróság, amely éberfen őrököl az azon, hogy egyetlen politikai párt se eleveníthesse fel iszlámista nézeteket.

Legutóbb is ez a két erő - a hadsereg és a legfelső bíróság - akadályozta meg, hogy a parlamenti választáson biztos többséget szerzett Erdogan miniszterelnök jelöltje, Gül volt külügyminiszter nyerje el a köztársasági elnöki széket. A hadsereg, iszlámista múltja miatt elfogadhatatlannak tartotta Gül és a bíróság érvénytelenítette a parlamenti szavazást. A 2. fordulóra az odaérkezésüket követő napon került sor: kíváncsi voltam, milyen visszhangot kelt a nép körében ez a nem kis téttel járó választás és vajon lesznek-e annak látható jelei az utcákon? Az utolsó este már kampánycsend volt, de Antalya, a 700 ezres nagyváros tele volt Gül plakátjaival, a falakon mindenütt az ő arcképét lehetett látni. Ellenjelöltről szó sem esett, hiszen mindenki tudta: Gül győzelmét nem lehet megakadályozni, mert a parlamenti szavazásnál már nem kell kétharmados többség, elég az egyszerű többség is. És hogy ez meglesz, abban senki sem kételkedett. Izgalmat tehát nem lehetett tapasztalni.

És Gül valóban befutott. A hadsereg főparancsnoka ugyan nem ment el a beiktatására (ahogy az új elnök fejkendőjéhez ragaszkodó felesége is jobbnak látta távol maradni a ceremóniától), de a bíróság tudomásul vette a szavazás eredményét és látszólag a tábornokok is megbékéltek, legalábbis várakozási állápontra helyezkedtek. Ha Gül - úgymond - tetteivel bizonyítja, hogy teljesen szakított iszlámista múltjával, elfogadják őt. Hogy a világi elit ilyen toleránsá vált Güllal szemben, annak magyarázata alighanem az, hogy mindenki tudja: az uniós csatlakozásra csak akkor számíthatnak, ha az országban rend és nyugalom van.

Akikkel ezekben a napokban beszéltem (hadd jegyezzem meg: az idegenforgalomban dolgozók németül mind értenek, de sokan tudnak angolul is), azok kivétel nélkül

örültek a választási sikernek és nem aggódtak, hogy az Erdogan-Gül kettős visszahozza a múltat. A várost és környékét a döntő nap után is zászlóerdő borította, némelyik épületen a tetőtől a földig erő hatalmas félholdas vörös zászlót lobogtatott a szél. Azt hittem, az új elnök tiszteletére lobogózták fel a házakat, aztán kiderült: augusztus 30. nemzeti ünnep, a Győzelem Napja, amelyen arra emlékeznek, amikor Kemal 1922-ben megvédte a török földet a nyugati intervenciók ellen.

Az egészséges török nacionalizmus jeleivel egyébként lépten-nyomon találkozhat az ember. De ez nem egyenlő az idegenyűléssel: a török emberek nagyon barátságosak és mindenkit szívesen fogadnak. Velünk magyarokkal különösen kedvesek - amint megtudták, honnét jöttünk, rögtön felhangzott a Szervusz madzsa, amihez rendszerint vállveregetés is járult - és amikor a bazárban bolyongtunk, elég volt közelebről megnézni egy szőnyeget vagy bőrkabátot, már beljebb invitáltak és kínáltak teával, kávéval, amit visszautasítani nem illik. Vendéglátóink pedig nem egyszer olyan jó magyar arcúak voltak, mintha Kecskemét vagy Kiskunlacháza tanyavilágában ringott volna a bölcsőjük és csak azt vártuk, mikor szólalnak meg közös „anyanyelvünkön”. A törökök jobban számon tartják a rokonságot, mint mi magyarok és büszkék rá (hogy 150 évig „vendégeskedtek” nálunk, arról nem esett szó, és mi tapintatosan nem emlékeztettük őket azokra az időkre...)

A törökök vendégszerete velük született tulajdonságuk, de manapság már nem egészen önzetlen. Az egy-két évtizede felfejlesztett idegenforgalom fontos bevételi forrást jelent az országnak. Anatólia Földközi-tengeri partján 200-300 kilométer hosszúságban szédületes építkezésbe kezdtek és kialakították a török Rivierát, ami komoly versenytársa lehet a francia „eredetinek”. Minden igényt kielégítő luxushotelek nőttek ki a földből, és a nyaralótelepek egymást érik ezen a partszakaszon, amely minden adottsággal rendelkezik arra, hogy a pihenni vágyók kora tavasztól késő őszig élvezhessék a tengerpart nyújtotta örömeiket. Sokan élnek is ezzel a lehetőséggel és felfedezték a táj szépségeit: a szállodákban legtöbb a német vendég, de sok a skandináv, a lengyel és az orosz (!) is. Sokan Európából véglegesen itt telepednek le és nyugdíjas éveikre viszonylag olcsón megvásárolhatók házakban vagy örökklásokban rendezkednek be. Az ingatlanpiac élénk és főleg az észak-európaiakat célozza meg.

Ezzel kapcsolatban mesélte valaki, hogy azokban az időkben, mielőtt még megkezdődtek volna a tengerparti szállodaépítkezések, amikor egy családban meghalt a családfele és a gyerekek között szétosztották az örökséget, mindig a fiúk kapták a szárazföld belseje felé eső földeket, a lányoknak pedig a rosszabb minőségű tengerparti földek jutottak. Aztán pár év múlva, amikor a tengerparton minden négyzetméter aranyat ért, a lányok milliomosok lettek, a fiúk meg tovább túrhatták a földet...

A török nép a helyét keresi a modern világban: egyrészt még erősen élnek a tradíciók, másrésztől nehéz ellenállni a nyugati életforma csábításának. Kettősség mindenütt: alkalmunk volt elbeszélgetni egy üzletemberrel, aki Mercedesszel járja Európát, tájékozott a világ dolgai felől és felvilágosultan gondolkodik. Aztán amikor a házassága került szóba, elmondta, hogy feleségét a szülei választották számára. Csodálkozva néztünk rá, mire megvonta a vállát: - Ez nálunk magától értődik és így van rendjén...

Később megbarátkoztam a szálloda egyik rokonszenves fiatal pincérével is, aki tudott németül, angolul. Elmondta, hogy két évig dolgozott Németországban vendégmunkásként, de most hazajött, mert az itteni turistaparadicsomban is jól lehet keresni. Ósre szép pénzt tud megtakarítani, s aztán beiratkozik az egyetemre és diplomata akar lenni. Sok szerencsét kívántunk a terveihez és búcsúzáskor megkérdeztem tőle, hogy milyen benyomásokat szerzett nyugaton? Kicsit elhúzta a száját: - Amíg Németországban dolgoztam, mindig azt éreztem, hogy lenéznek bennünket és nem tekintenek magukkal egyenrangúaknak, hiszen Ázsiából jöttünk. Amíg ez a szemlélet meg nem változik, nem érthetjük meg egymást az európaiakkal. - Aztán felcsillant a szeme: - Ha diplomata leszek, az ilyen nézetek ellen fogok küzdeni! - Ehhez sok szerencsét! - ráztam meg a kezét, s amikor hazaindulásunkkor gépünk felemelkedett az antalyai kifutópályáról, úgy intettünk búcsút a mélybe süllyedő és rejtelmes párába burkolózó anatóliai tájnak, hogy visszagondoltam erre a beszélgetésre és azt kívántam: bárcsak minél többen lennének olyanok, akik a megértést keresik a különböző kultúrák, földrészek, országok, népek és emberek között. Akkor talán jobb lenne ez a világ...

(* Mustafá Kemal Atatürk (*1881.III.12 Szaloniki - †1938. XI.10 Isztambul), a Török Köztársaság megalapítója, 1. elnöke, az ország modernizálója. Szerk.

Saáry Éva (Lugano):

Che Guevara - egy „kommunista szent”

2007 októberében emlékezett a világ halálának 40. évfordulójára, jövőre viszont születése 80. jubileumát ünneplhetnének - már ha méltó lenne az ünneplésre...

Nehéz lenne elképzelni öregén ezt a vad, dacos fiatalembert, akinek svájcisapkás fényképe immár a világ ifjúságának agyába véssődött: plakátokon, ingeken, öngyújtókon egyaránt látható: „el Che” így megörökített fiatalágával a vén Fidel Castro nehezen veheti föl a versenyt!

Nem sokan tudják, ki is volt valójában az argentin, de később „született kubaivá” fogadott Ernesto Che Guevara. Rajongói éppoly tájékozatlanok, mint ellenségei. Feltétel nélkül imádják, vagy gyűlölik. Én azonban szeretek a dolgok mélyére nézni, és minden oldal gyakran ellentétes vélekedéseit is meg szoktam hallgatni, mielőtt „helyére” tennék magamban egy személyt, egy ügyet. Madách Lucifere mondja: „minden dolognak oly sok színe van...”

Szabadságomra magammal vittem a neves francia történész, Pierre Kalfon Che Guevaráról szóló vaskos kötetét, hogy a Bad Ragaz-i kastélypark évszázados fái alatt sétálgatva elmélkedjem fölötté. A szerző a tények fölmutatásánál, felsorolásánál maradván, igyekszik távol tartani magát a határozott állásfoglalástól.

Che a spanyol nyelv argentin változatában egy sokféleképpen használt kötő- illetve indulatszó; olyasmi, mint a francia *dis donc*. Nehéz megmondani, hogyan és mikor ragadt rá ez a név az 1928. június 14-én, a Santa Fe megyei Rosarióban született Ernesto Guevara de la Serna-ra, akinek származását (egyrészt ír, másrészt spanyol eredetű patriciuscsaládok) és életútját Kalfon tüzetes vizsgálat tárgyává teszi, nem feledkezve meg a XX. századi történelem, az eszmei áramlatok bemutatásáról sem. (A „Che” jelzőt azért kapta Guevara, mert szokásosan így szólított meg bárkit, és ez a nem argentinoknak föltűnt. Szerk.) Egy politikailag szüntelenül változó környezetben látta meg a napvilágot, és az örökös ide-odaköltözködő, az emeltebb középosztályhoz tartozó de bohém „dzsentricsalád” megadta a kis Ernestonak a lehetőséget arra, hogy nagyon különböző társadalmi osztályokkal és emberekkel ismerkedjék meg.

Sokoldalú tehetséggel áldotta meg a Teremtő: a zenén kívül jóformán mindenhez értett, mindenben szép eredményeket ért el (matematika, irodalom, sportok...) Rengeteget olvasott, de össze-vissza, ami eleve szétforgácsolttságot, szétszórtságot eredményezett. Szenvedélyes, mohó és nyugtalan volt: gyermekkorából hozott súlyos és gyógyíthatatlan betegsége, az asztma ellenében élt, heves, „csakazértis” impulzusokkal. Iskoláit ragyogóan végezte, de mellette úszott, lovagolt, repült, golfolt... Tetszetős férfivá érett, noha miként az emlékezők egyöntetűen állítják, külsejére nem sokat adott, ápolatlan, sőt piszkos volt. Ezzel szemben: nagyon pontos.

Buenos Airesben kitüntetéssel végezte el az orvosi egyetemet, de ahelyett, hogy állást keresett volna magának, született kalandorként becsavarogta barátaival az egész amerikai kontinenst, és alkalmi munkákból tengődött. Mexikóban aztán összeakadt a nála néhány évvel idősebb Fidel Castroval, és annak teljesen hatása alá kerülve egyszer s mindenkorra fölcserélte orvosi táskáját a gépfegyverrel.

Együtt hajtották végre 1956 decemberében a kubai partraszállást, együtt kezdték a fölforgató forradalmat és harcoltak a Sierra Maestra hegyei között Fulgencio Batista diktatórikus kormánya megdöntéséig 1959. december 1-jén. Ezután elkezdtek az „új állam” fölépítését szovjet mintára („vas és acél ország” nyersanyag nélkül; a mezőgazdaság tönkretétele stb.) De hogyan képzelte el Guevara a világot, a jövőt? Íme, néhány idézet:

„Az új ember minőségi ember lesz, akit nemes érzelmek ösztönöznek. Mindig kész lesz a társadalmi munkára, és fontosabbnak ítéli majd az erkölcsi, mint az anyagi sikert.” – „A jó kommunista kötelességei:

a túlórázás, a példaadás, az állandó tanulás, a vasárnapi önkéntes munka. El kell felejtene minden hiúságot s csupán a munkájára összpontosítania a figyelmét. Részt kell vennie minden tömegmozgalomban.” – „A gazdasági szocializmus kommunista erkölcs nélkül számomra érdektelen.” – „A marxizmus alapvető törekvése nemcsak az, hogy megszüntesse a profitot, de az egyéni érdekeket is!” – „A szocialista országok eredményei rendkívüliek. Össze sem lehet hasonlítani az ő életmódjukat, az ő fejlődésüket a kapitalista országokéval.” – „A szocialista tömb 500 millió dolláros kölcsönével Kuba el fogja érni az évi 12%-os gazdasági növekedést, ami a népesség számához viszonyítva a kontinens legiparosítottabb országává teszi. Egy milliárd dollárt fog befektetni az iparba. Első helyen áll majd Amerikában az acél, a cement, a villamos energia, a traktorkészítés, a ruházati cikkek gyártásában. Második helyet ér el a nikkel kitermelésében, évi cukor-termelése pedig eléri majd a 8-9 millió tonnát. (...) 1980-ban az egy lakosra eső évi kereset 3000 dollár lesz, magasabb, mint az Egyesült Államokban.”

Mindez, a későbbiek ismeretében, nem igényel kommentárt. Példaképnek természetesen a „baráti Szovjetuniót” tekintette, amiben csupán 1962-ben csalódott, mikor Kennedy elnök határozott fellépésére Hruscsov szépen, csöndben összecsomagolta és elszállította Észak-Amerikára irányított rakétáit.

Míg Castro szónokolt (néha 5-6 órát is egyfolytában), Guevara írt. A gerillaháborúról szóló tankönyvét megküldte Perón elnöknek is spanyolországi emigrációjába. Fidel pragmatikusan igazodott a reális lehetőségekhez, Che viszont utópisztikus álmokat szőtt a „tökéletes államrendről”, a „szocialista emberről”, ami nem akadályozta meg abban, hogy saját kezével ne kínozza, ne gyilkolja meg a kezébe kerülő „ellenforradalmárokat”.

A néhány, aránylag rendezett kubai esztendő alatt (közben első kislányához, Hilditához, második feleségétől még 4 gyermeke született) a két vezér közt kiéleződtek az ellentétek. Castro egyre inkább a szovjet modellhez igazodott (az amerikai embargó után onnan kapták az élelmet, meg szakembereket), Guevara viszont a maoista Kína felé fordult (azt, hogy ekkortájt ott 30.000 paraszt halt éhen, látogatása alkalmával „nem vette észre”). Elidegenedésükben természetesen közrejátszott Fidel sértett hiúsága és féltékenysége is. Che, családját az „állam kegyes gondoskodására” bízva, 1965-ben végleg búcsút mondott a szigetnek. Távollétében jelképesen „halottá” nyilvánították. Először a volt Belga Kongóban próbált kubai önkéntesekkel forradalmat kirobbantani, de halvány fogalma sem lévén a néger mentalitásáról, néhány hónapi keserves tétlenség és huzavona után beismerte kudarcát.

Következő és egyben utolsó vállalkozása még szerencsétlenebb volt. Föl akarván „szabadítani” az egész dél-amerikai kontinenst, Bolíviában kezdett gerillaháborút, abban a Bolíviában, ahol akkor haladószelemű kormány uralkodott. Castro gyakorlati érzékének és az emberekre gyakorolt hatásának hiányában sem a helyi kommunista pártot, sem a parasztokat nem tudta maga mellé állítani. Gyűlöltek, rettegtek tőle. Maga írja naplójában, hogy „csupán megfélemlítéssel” sikerült tőlük ezt-azt kicsikarni. Sok viszontagság - bujkálás, éhezés, orvosságok hiánya - után végül is beárultak, és a CIA emberei elfogták és agyonlőtték. Kezét „bizonyítékul” levágták, testét pedig elnyelte az útpálya betonja...

Rengeteg naplójegyzet és más írás maradt Guevara után, amit Havannában élő özvegye, Aleida March őriz. A Castro beleegyezésével és előszavával Kubában és máshol megjelent szövegek zöme erősen cenzúrázott. A többi kézírathoz (pl. az afrikai naplójegyzetekhez) pedig egyelőre nem lehet hozzáférni.

Dr. Orbán László:

San Pedro de Atacama, a Punán át

Oly messze és mégis oly közel, ha valakit a kalandvágy a világ még alig felderített, szűz természet távoli vidékeire csábít, talán Kamcsatkába, vagy a kanadai Western Territoryra... Én el tudtam érni ugyanezt rövidebb idő alatt, amikor az észak-argentínai Punán keresztül a chilei San Pedro de Atacamat tűztem ki úti célul. A színes, hegycsúcsokkal körülvett jujuyi Purmamarcából vezettem 3000 méter magasságba a kies Cuesta de Lapanón fel. Keskeny, meredek szurdokvölgyek, hegyi patakok, beláthatatlan barlangok, szédületes szakadékok és kísérteties sziklaalakulások kísérték utamon felmászva az Andok első, de máris végtelennek tűnő és számtalan színváltozatban ragyogó medencéjébe.

Az első és utolsó emberlakta település ezen a vadregényes úton a még argentin, jujuyi Susques. XVI. századbeli *altiplano* stílusú templomának oltárát színes virágfestmények díszítik, és néhány vályogházacskával van körülvéve. Ezután 4000 méter magasságba mászva, a világ egyik legtisztább levegőjét szívva, ragyogó napsütésben és örökkéig égbolt alatt egy rendkívüli világ fogadott.

A színeket úgymint az érzelmeket nehéz, szinte-szinte lehetetlen leírni. A színes hósapkával borított hegycsúcsok által táplált, gyakran a Velencei tó nagyságú, sokszínű tavak meglátása csupán szubjektív élmény marad. Vízükörük csodálatosképpen a koromfeketétől a sötétkékig és halványzöldig terjed. Rózsaszínű flamingók tömörülnek a tavak köré, hogy még jobban megszínezzék ezt az egyhangúnak vélt tájat. Az erős szél hihetetlen faragó művészé válik, dugóhúzó formájú sóbálványokat teremtve.

Szóbaragta sóbálványok

Guanaco-k, lámák, *guillanco*-k békés csordái legelnek bizalmas közelségben, miután nagyrészt még nem volt balszerencsénk az emberi ivadékokat megismerniük. Gőzölgő gejzírok párolognak számos tavacsikából, amelyek még télvíz idején is megőrizvén 40°C fölé emelkedő hőmérsékletüket, jégperemű termálfürdőt nyújtanak az arra járóknak.

De itt a világ tetején is van ám egy „hármast határ”. A műútról letértem egy folyómeder-szerűségi vágásba Bolívia felé, a semmiségbe. Végül megpillantottam egy kunyhó felett az argentin nemzeti zászlót, de a várt cerberus helyett csak egy kóborló

Az atacamai templom

Che halála óta a Szovjetunió összeomlott és az orosz hajó nem hordja többé rendszeresen az élelmet Kubának. A pragmatikus Fidel kénytelen volt belátni, hogy két szék között a pad alatt nem tanácsos maradni. Elutazott hát Rómába, meghívta a Pápát, s Jézus Krisztus képét szembeállította az immár ikonná merevült Guevarával... A pápai látogatást svájci vendég szereplés követte, és egyre nagyobb méreteket ölt a sziget felé irányuló turizmus.

Ernesto Guevara pályája az idő távolából ámköfűtásnek tűnik. Mindig Don Quijotét tekintette eszményképének. Az is volt. „Köd előtte, köd utána...”

kutya volt a határőr. Később egy lámát őrző *aymara* vámellenőr integetett, jó utat kívánva, minden betekintés nélkül! Ekkor eszembe jutott a Buenos Aires-i hatóságok óvó szava, hogy ne próbálják bérelt autót a határon oda átvinni, mert az lehetetlen...

Tovább célom felé, fehér szakállú, fekete lávanyelvel nyakkendővel díszített 6000

A hatezresek társaságában

méteres vulkán csúcsok mellett értem a felső **Licancabur csúcs** (5920 m) elé, amely **San Pedro** védő- és őrszeme. Innen az út nyílegyenesen visz le a 2400 méteren fekvő városkába, ahova értesülesem szerint naponta alig 2-3 személykocsi érkezik Argentínából. Nagy meglepetésemre a várt régi, sikátoros bányászfalú helyett egy különféle turistákkal és kunyhókból ősi *atacama* stílusba átalakított, több csillagos szállókkal fűszerezett helység fogadott. A chilei, a svájcihez hasonló élelmesség folytán, amely szerint az a jó, ami kivitelezhető, **Antofagastán** át szállítják az idegenforgalmat e régió természeti és archeológiai kiválóságainak megismerésére. Itt volt az ősi *atacama* kultúra székhelye már tízezer évvel ezelőtt. Az eszkimók iglujához hasonló, egyoszlopos kunyhókat, sőt erődöket is építettek, amelyek közül **Quitor** még most is látható. A IV. századbeli inka hódítást követően, a spanyol megjelenés után már ezt az építészeti stílust vette fel.

A XV. században épült, még *capuan* eredeti, tágas kaktuszfából és *algarrobo*-ból épült vályogfalakkal körülvett templomnak oltáráról egy népművészeti tarka Szent Péter nézett velem farkasszemet. Régészeti múzeumában múmiák, ősi kerámiatárgyak és öltözékek láthatók. Dél felé egy szikrázó, fehér kristályos végtelenség fogadott, egy majd a Balaton nagyságú kiszáradt sótó, a világ egyik legnagyobbja: a híres **Salar de Atacama**. Vakargattam fejemet keletkezése felől, míg végül kiszűlt, hogy az Andok legmagasabb csúcsairól leözlő hamu és törmelék, amely megakadályozza az óceánból ideáramló, sóval telített légáramlás és a csekély csapadék által képzett patakok lefolyását, így válik okozójává.

Visszautamon még egyszer átélveztem a leírtaikat, és habár életem folyamán sok kalandos, remek utat jártam meg az öt világrészen, ez az, amely *oly messze, és mégis oly közel* vándorlásaim egyik legkiemelkedőbb élményei közé tartozik.

Szerk. megj.: Don Quijote ártalmatlan álmodozó volt, tele nemes célkitűzéssel, Guevara pedig egy kegyetlen, véres kezű, fölforgató forradalmár. Tetteit nem lehet a „fiatal idealista” címke alá besorolni, aki jólhangzó kommunista mottók mögé bújik (l. idézetek).

A kubai forradalom 1959-től kezdve folyamatosan exportálta a gerillaháborút egész kontinensünkre, szovjet irányítással és támogatással. Ezek hosszú során jó néhány dél-amerikai ország szennvedett ennek gyászos következményei miatt.

BRAZÍLIAI HÍRADÓ (Piller Éva, São Pauló-i tudósítónktól)

Magyar vonatkozás egy császár megkoronázásán

Dona Leopoldina

Dom Pedro I.

Gazeta de Rio de Janeiro.

A napóleoni és más háborúk meg Észak-Amerika függetlensége Európa kereskedelmi életében nagy fennakadást okoztak. A portugál udvar éppen idejében telepedett át Brazíliába, most ezt jól előnyére tudta váltani. Mindenütt hiányoztak a trópusi és más áruk. Brazíliában újra fellendült a cukornádtérmetelés, a földművelés (dohány, rizs, kakaó, fűszerek), állattenyésztés (bőrexport), megindul a vasérc kitermelés

és megjelenik az ország következő nagy kereskedelmi cikke: a kávé.

Megjegyzendő: a brazil fejlődés első szakaszait **ciklusokkal** határozták meg: az 1. ciklus volt a fakitermelés. A felfedező és a rögtön utánuk érkezők (1503) ugyanis egy **fafajtát** találtak, amelyikből vörös festéket lehetett nyerni, ami nagy siker és keresett termék lett Európában, és ezáltal a születő ország első nagy keresete. A fát **pau-brasis**-nak nevezték el parázs-piros színe miatt, és állítólag ebből származik Brazília neve is. A 2. nagy kereskedelmi ciklus a **cukornád** volt. 1670-ig Brazília volt a világ legnagyobb cukornádtérmetelője. A 3. ciklus a **bányászat**, mert kiderült, hogy az ország területén csodálatos ásványok találhatóak és a folyókból „csak úgy” aranyat lehet kimosni. A 4. ciklus a kávé.

Amikor az európai háborúk megszűntek és normalizálódott az európai országok csekereskedelme gyarmataikkal, Brazília hirtelenjében megint csak egy szállító volt sok konkurens mellett. Az árak lezuhantak. Ugyanakkor Portugáliában is bajok vannak. A háborúban és azután a nép leszegényedett, és a király nincs otthon, hogy a gondjukat viselje! Forradalom tört ki – **Jöjjön haza a király!** 1821 áprilisában Dom João hazaindul, és itt hagyja fiát, a most már nős, 23 éves **I. Dom Pedrot**, mint Principe Regente, vagyis uralkodó herceget.

A portugál államférfiaknak azonban nem volt elég, hogy királyuk hazatért, a trónörökös hazatérését is követelik, és Brazíliát újra gyarmati sorba akarják szorítani. De ekkor már Brazíliában is kinőtte magát egy tehetséges és nemzeti érzésű politikai réteg, és Habsburg Leopoldina hercegnő is velük gondolkodik. Fellángol a függetlenség utáni vágy. A két oldal (a **Metropolis** és a **Colônia**) 2 éven keresztül tárgyal, ide-oda levelez, egyre hevesebben üzenget a másiknak, végül az utolsó kemény parlamenti viták után a féltékeny Portugália már fenyegető ellenfél lesz, és a két ország között már nem lehetséges a további dialógus. José Bonifácio, az Európában iskolázott, tehetséges és művelt univerzálzseni és a függetlenségi gondolat legnagyobb harcosa, így ír Dom Pedronak, aki éppen a sántosi tengerparti erődírményeket tekinti meg: „*Uram, a kocka el van vetve. Portugáliától nem várhatunk mást, mint rab-szolgátságot. ... Uram jöjjön haza mielőbb, tétovázások és langyos-víz-megoldások már nem elegendőek és egy elvesztett jó pillanatot a legnagyobb szerencsétlenség!*” Ekkor Dom Pedro, még a São Paulo-i dombokon, fehér lován ülve, kirántja a kardját és így kiált: „*Independência ou a morte!*” (Függetlenség vagy a halál!) Erről a jelenetről egy hatalmas festmény van a São Paulo-i Történelmi Múzeumban. Mindez **1822. szeptember 7-én** történt,

A császári ház címere:
„Függetlenség, vagy a halál!” -
„A népnek, a nemzetért”

Hogy a brazil történelmi folyamat világos legyen, ugorjunk vissza az **1808**-as évre. Napóleon akkor már a Habsburg birodalom hadait többször megverte – hiába harcolt I. Ferenc német-római császár (Leopoldina édesatyja) hadserege magyar bajtársaikkal hőiesen (a lipcsei csatában tüntette ki magát gróf Széchenyi István huszárszázados!), Napóleon győztes hadjáratai lassan Portugáliáig érkeztek. Dom João, aki tulajdonképpen öreg és bolond édesanyja, Mária királynő helyett volt Portugália teljhatalmú uralkodó hercege, egész házanépével felkerekedett, hajókra szállt és áthelyezte udvarát a brazil gyarmatra, hogy Napóleon ne érje otthon és ne tudja „legyőzni”. Amikor Napóleon seregei Lisszabonba érkeztek, csak egy üres várost találtak... A királyi családot több ezren kísérték. Jöttek a nemesek, miniszterek, közhivatalnokok. Az udvar magával hozta az összes fontos okmányokat, könyvtárakat, művészi gyűjteményeket, személyes vagyont és a korona kincseit, ékszerait. 1808 márciusában szálltak partra a brazil Salvadorban, majd továbbjötték Rio de Janeiroig.

Ahogy Brazíliába érkezett, Dom João rögtön elkezdett igen fontos rendeleteket hozni. Felszabadította a kereskedelmet - ami azt jelentette, hogy nemcsak portugál hajók köthettek ki a brazil gyarmat partjain, hanem immár minden hajó. Sorra érkeztek az angol, francia hajók és megindult máris az angol és francia cégek letelepedése Brazíliában. Dom João nemsokára törvénybe foglalta, hogy minden idegen vehet földet Brazíliában. Erre megindult az európai bevándorlás: elsőnek svájci telepesek érkeztek Rio államba, és Nova Friburgóban megalapítottak egy mezőgazdasági központot. (Pár kilométerrel Nova Friburgo előtt, Muryban vettek az 1950-es évek elején a Riói magyar cserkészek egy területet, amit Mindszenty Cserkészparknak neveztek el). (*)

A portugál udvar Brazíliába érkezésével a portugál birodalom székhelye egyszeriben Rio de Janeiro lett. Dom João ezt meg kellett szerveznie. Három minisztériumot alapított: Hadügyi és Idegenellenőrző, Tengerészeti, Pénz- és Belügyi. Ezek mellé meg kellett alapítani a Brazil Nemzeti Bankot, Kereskedelmi Kamarát és Legfelső Bíróságot.

Közben meghalt Mária királynő és Dom João uralkodó hercegből Dom João VI. lett. A király jelenléte Brazíliában **1808-tól 1821-ig** nagyot lendített az ország életműjében, kultúrájában. Utcákat, vízvezetékét, Nemzeti Múzeumot, Királyi Könyvtárat, színházat építtetett. Felső iskolák egész sorát alapították, orvosi, sebészeti kollégiumot, Katonai és Tengerészeti Akadémiát, Tudományegyetemet, Kereskedelmi, Iparművészeti és Szépművészeti Főiskolát és nyomdát. Megindult az első brazil újság:

Dom Pedro I. kikiáltja, a nép kérésére: „**Maradok!**” (Brazíliában) (François-René Moreau olajfestménye)

Császári pénzérme

ami azóta a legnagyobb nemzeti ünnepe az országnak: „*Sete de Setembro*”.

A függetlenség kikiáltása után még több provinciában harcok folytak a Portugáliához hű erelműekkel, de aztán szétterjed a hír, a legdélebbi Rio Grande do Sul-tól a legészakibb Rio Grande do Norte-ig, és mindenki megéri és elfogadja, hogy Brazília független kell legyen Portugáliától ahhoz, hogy egészségesen tudjon fejlődni.

A fővárosban, **Rio de Janeiroban 1822. október 12-én** I. Dom Pedrot kikiáltják császárnak és Dona Leopoldinát császárnénak. Egy bizottság pedig rögtön nekiáll

Dom Pedro I. koronázási szertartásán, püspökei között (Jean-Baptiste Debret olajfestménye)

egy fényes esemény megtervezéséhez. A bizottság a koronázás alapvető ceremóniájához átveszi I. Napóleon koronázásának egyes részeit és az Ausztriában szokásos mozzanatokat. De a legmagasztosabb pillanatot, amikor a már megkoronázott császár kardjával a 4 világtáj felé vág, jelöl annak, hogy ő az ország ura és bármerről jövő támadás ellen kész megvédeni hazáját és népét, a **magyar királyok koronázási szertartásából vették át**. Ezt jegyzi fel a krónikás Francisco Adolfo de Varnhagen, Visconde de Porto Seguro a „*História da Independência do Brasil*” c. könyvében (265.o.) és ugyanez olvasható még Tobias Monteiro történész „*História do Império*” c. művében (527.o.)

(*) A szerkesztő kegyelettel és szeretettel emlékszik Dr. Taubinger István Riói lakosra, az összes magyar ügy lelkes támogatójára, előmozdítójára, akinek ez a cserkészpark volt egyik kedvenc „gyermek”. HKZS.)

FONTOS KÖZLEMÉNY

Szó szerint tesszük közzé alábbi, egész kontinensünket érintő fontos tudnivalókat a DUNA TV-től beérkezett levél értelmében:

Tisztelt Főszerkesztő Asszony!
Tisztelt Szerkesztők!

A közös levélért elnézésüket kérem. Nemcsak az egyszerűség kedvéért, hanem a leggyorsabb és egyidejű tájékoztatás miatt küldöm a jó hírt, mely talán még nem ért el Önökhöz.

A hír még nem jelent meg hivatalosan, de örömmel értesítem Önöket arról, hogy a **Duna Televízió 2007. november 1-jén beindítja közép-, és dél-amerikai adását.**

A sajtóanyagot még írjuk, a sajtótájékoztatót november 7-8-ra tervezzük itt, a televízió székházában.

A sajtótájékoztató egyenes, élő adásban nézhető lesz a Duna Televízió honlapján található Net TV-n keresztül.

Hadd kérjem a segítségüket abban, hogy mely dél-amerikai közösségeket, központokat, intézményeket tájékoztassam e-mail, vagy hagyományos levél formájában a sugárzás beindításáról.

A vételi adatok lejjebb olvashatók.

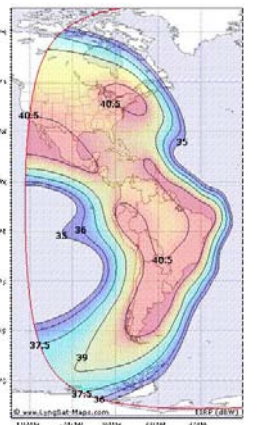
Segítségüket köszönöm!

Üdvözlettel:

Gebauer Szabolcs, Budapest

Technical information of downlink parameters:
Satellite: NSS 806 Polarization: 40.5°W
Downlink frequency: 3803
Polarization: L SR:27500 FEC: ¾

C band	
EIRP (dBW)	Size (cm)
>42	75
42	55-95
41	70-100
40	85-115
39	105-130
38	120-150
37	130-165
36	135-180
35	150-200
34	175-225
33	210-250
32	235-275
31	260-310
30	295-350
29	325-390
28	365-435
27	410-490
26	460-555
25	520-625
24	580-710
<24	>650

The EIRP values are based on official info from the satellite owner.
The dish sizes are approximate.
Some signals can have a lower EIRP.

Hír Brazíliából, amely az argentinai magyar kolóniát is érinti

A brazil-magyar kolónia elektronikus hírleveléből értesültünk, hogy a Balázs Péter Otthonban szeptember 29-én a bentlakók, rokonaik, a Segélyegylet tagjai és érdeklődők részére szervezett egész napos szabadfoglalkozási időre összeállított műsor csúcspontja **Lajtaváryné Marika** megünneplése volt. Marika már több mint 10 éve önkéntesen boldogul az Otthon különböző teendőibe. Ez alkalommal tiszteletére az ebédlőben egy emléktáblát is lelepleztek, és ezentúl a helyiség az ő nevét viseli (fotó). - Tudvalevőleg Marika fia a Buenos Airesben élő, közkezdvelt **Lajtaváry Dani, Benedek Zsuzsi** férje. Ez úton kissé megkésve gratulál az AMH is az ünnepeltnek!

Lajtaváryné Marika (középen, sötét kosztümben) az öt ünneplő résztvevővel. Háttérben az emléktábla

Így élünk, éldegélünk . . .

(levélrészlet Magyarországról)

A Magyarországi Református Egyház Zsinata Elnökségének állásfoglalása (kivonat)

A Magyarországi Református Egyház aggóva figyeli a folyó intézményes figyelemelterelést a társadalom valóságos problémáiról (...). Az európai normákhoz méltatlan módon a Magyar Köztársaság Kormánya a szabad és független intézmények, így egyházunk ellen is politikai és kommunikációs hadjáratot indított. (...) A médiában lefolytatott kormányzati kommunikációja (...) mutatja, hogy a valódi, előrevívó társadalmi párbeszéd helyett a valóságot elfedő ellenségkép gyártás folyik az egyházak és a magyar társadalom más független véleményformáló intézményei ellen.

Mindeközben pedig nem esik szó, és nem történik semmi a társadalom megannyi szintjén és területén egyre erősödő esélyegyenlőtlenség megszüntetése érdekében, sőt a folyamatokat a kormány tovább generálja (pl. a kistéleplési oktatási és közigazgatási intézmények szétzilálásával). Az esélyegyenlőség elleni legdurvább támadás a társadalombiztosítás rendszerének és a nyugdíjrendszer koncepciójának (...), jelentős hátrányokat okozó átalakítása. Mindezzel a kormányzat a leginkább rászorultak esélyeit, gyógyuláshoz és egészséghez, valamint a megsegült és megérdemelt nyugdíjhoz való jogát súlyosan veszélyeztető bizonytalanságot kelt.

A Magyarországi Református Egyház az államtól független intézményként nem nézheti tovább némán a társadalmat szétziláló folyamatokat, és ezért kötelességének érzi, hogy a magyar társadalom figyelmét a lényeges problémákra irányítsa. (...)

A Magyar Köztársaság Kormánya a határon túli kisebbségi magyarság helyzetével visszaélve, beleavatkozik megmaradási törekvéseibe, miközben kiszolgáltatott helyzetben tartja a schengeni határok mögé szoruló magyar közösségeket. Úgy látszik, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya mindent megtesz annak érdekében, hogy a tavalyi októberi eseményekhez hasonló történéseket váltson ki. A tavalyi októberi helyzethez és indulatokhoz hasonló állapot előidézésével a kormány ürügyet talál, hogy a rossz intézkedéseiből fakadó társadalmi feszültségek felelősségét magától elháríthassa. Számunkra október az igazságot és hitelességet kereső reformáció, a megújulás hónapja, az építés és nem a rombolás. Az esélyegyenlőtlenség fenntartásával és fokozásával, a határon túli magyarság ügyével szembeni érzéketlenségével, és a társadalmi feszültségek szításával a Magyar Köztársaság Kormánya visszaél a választók bizalmával és a kormányzással járó felelősséggel.

Kérjük a Magyar Köztársaság Országgyűlésébe választott képviselőket, hogy (...) tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy felelőtlen ürügyekkel és indulatkeltéssel ne lehessen elkendőzni a valós folyamatokat. Felkínáljuk együttműködésünket (...).

Az MRE Zsinata Elnöksége nevében:

Dr. Bölskei Gusztáv püspök, a Zsinat lelkesi elnöke

hogy az MSZP 18. születésnapján nagy bulit szerveztek s a leghűségesebb tagokat hívták meg, akik a régi idők szellemében ütemre tapsoltak. A politikai elemzők pedig rámutattak, hogy a hajdan 53%-os párt a 18. születésnapon éppen 18%-on áll...

S úgy tűnik, a Fidesznek sem olyan sürgős már a kormánybuktatás. Minek elfoglalni egy égő hajót? Ezek a korrupciós ügyek már nem maradhatnak elszámolatlanok. Itt már az Unió pénze is cigányútra mentek, s annak pedig következményei lesznek. Az ebül kezelt pénzeket ui. vissza kell fizetni! Erről majdan - remélhetőleg - Bajnai Gordon miniszternek kell számolni, aki megfordult Argentínában is és üstökösként tűnt fel a magyar politikában - de ez egy hosszabb történet...

S amíg a botrányok váltogatták egymást megszületett az egészségbiztosítási megállapodás a koalíciós pártok között. Az anyag még annyira friss, hogy arról még nagyon nehéz bármit is mondani. Annyi mindenestre első olvasatban is kitűnik, hogy a biztosítók nem kötnék minden kórházzal szerződést, és beleszólhatnak a kezeléseket költségét meghatározó döntésekbe. Hogy ez mit jelent majd a gyakorlatban, azt vélhetően kiemezzük az orvosok és a kórházvezetők, akiket mindebből kihagytak.

Ha ilyen a belpolitikánk, milyen lehetnek a külkapcsolataink? - kérdezhetté a jó olvasó, aki bizonyára valami jót, valami felemelőt szeretne hallani az óhazáról. A krónikásnak azonban külkapcsolatok terén sincsenek jó hírei. A szlovákokkal alig vagyunk beszélő viszonyban. Az egykor igaz barát lengyelekkel szóba se állunk... Az oroszokkal való nagy barátság, amely a „Kék áramlat” nevű gázvezeték nyomán született újjá: romokban hever, miután Szekeres Imrét elszámoltatták Washingtonban Gyurcsány kijelentései okán. Szekeres miniszter mindent visszazívott. S csodálkozott azon, hogy Moszkvába utazva még csak egy örmestert se küldtek a fogadására. Erre mondja közmondás: Két urat egyszerre szolgálni nem lehet...

Sólyom László köztársasági elnök Szlovákiába látogatott, abból az évfordulós alkalomból, hogy a háborút követően Szlovákiából tömegével telepítették ki a magyarokat. Az volt az apropó, hogy Szlovákiában újra megerősítették a hírhedt Benes dekrétumokat, ami a magyarok s a németek kollektív bűnösségét mondja ki. Ezen szeretett volna enyhíteni Sólyom László, de a dolog fordítva sült el. A szlovákok belügyeikbe való beavatkozásnak tartják azt, hogy a magyar köztársasági elnök hozzájuk látogat s beszédet mond...

Szép, emlékeket idéző eseménynek talán csak az egykori Lakiteleki Találkozót említhetném, amelyre most a 20. évforduló okán került sor. Akkor még jobb- és baloldali hitt egy közös jövőben. Lezsák Sándor, Bíró Zoltán, Pozsgai Imre és Csurka István hinni tudott egy összefogásban, a felemelkedésben. Az élet paradox, hogy közülük már mindenkit kizártak a pártokból.

Nem marad más vigaszunk, mint a sportolónk jó szereplése. Szerencsére ott még nincs jobb- és baloldal. Ennek szellemében férfi kardsapatonk tíz év után újra világbajnok lett. Jelezve azt: igenis, van feltámadás!

Barkuti Jenő, Magyarország

Mintha megbánta volna a Teremtő a kíméletlen, perzselő nyarat. Most kellemes őszt küldött ránk. Újra kizöldelltek a rétek s a fák színes lombruhát öltöttek. S akinek elkerülte a figyelmét az agrárgazdaság kálváriája, az még azt is gondolhatná, hogy minden rendben van. Pedig a magtárak többsége üresen ásít. S az állattartók megkezdték az állatok levágását. Így most az agrárválság ellenére, csalóka módon, bőséges a húskínálát. A nehéz hónapok majd negyed év múlva mutatkoznak meg, ha a kereskedők megtapasztalják a hazai hiányt s beindul az árfelehatás. Előrelátásnak, jövő tervezésnek azonban kevés jelét látni, noha vannak még az országban intervenciós készletek, amelyeket fel kellene szabadítani mielőtt azokat az Unió elszállítaná az országból. A gabonakészletek kimentése ui. gőzerővel folyik. Csak egy kis ízelítő a dolgok jobb megértéséhez: a búza ára a tavalyi 2800 forintból 5000 forintra, a kukorica 3000 forintos ára 7000 forintra ugrott! Itt jönne a két ismeretlenes matematikai kérdés: „Hány forintos hús lesz ebből?”

A magyar közélet azonban nem a mindennapi élet gondjairól, az elvégzendő feladatokról, hanem a hatalmi háborúról szól. Mondhatnám úgy is: állandósult egyfajta háborús hangulat, ami kölcsönös vádaskodásokban, ellenségeskedésben nyilvánul meg.

Alighogy elült a Magyar Gárda körüli „felháborodás”, megjött, de nyomban el is ment, Nicolas Sarkozy francia köztársasági elnök. Villámlátogatása alkalmával mondott egy rövid szteder beszédet a parlamentben, amiben kihangsúlyozta, hogy Magyarország az ő apja hazája is volt; majd utalt arra, hogy egykoron a magyar vezetők súlyos hibákat vétettek. Lényegében véve semmi olyat nem mondott, amit eddig ne tudtunk volna. Természetesen beszélt Gyurcsány Ferencel és Orbán Viktorral, amin a jobb- és a baloldali média rögtön összekapott. A baloldali sajtó szerint Orbán Viktorral csak tíz percet beszélt. A jobboldali orgánumok pedig 15 percet számoltak...

Aztán egy Kabai Károly nevű szocialistáról szoltak a hírek. Ő arról neveztes, hogy egykoron üzletlársi kapcsolatban állt a jelenlegi pénzügyminiszterrel s börtönbe kellett volna vonulnia jelentős adócsalás vétsége miatt, amiről - meglepő módon - jogerős bírósági ítélet született. Kabai Károly azonban egyik napról a másikra eltűnt, mint az aranyóra. A kellőképpen mellőzött, s ezért sértődött jobboldali média viszont nem hagyta annyiban az esetet. Naponta érdeklődött a Kabai-ügy felől. Így aztán nagy nehezen megszületett az elfogató parancs. Csakhogy a rend őrei sehogy se bukkantak az elítélt nyomára.

Nem úgy a jobboldali sajtó! „Véletlenül” megtudták, hogy Kabai Károly az éppen kiürítés alatt álló Lipót mezőn lévő pszichiátriai intézet egyik jól berendezett kórtermében morzsolgatja napjait. Így aztán állampolgári kötelességre hivatkozva értesítették a rendőrséget, amely egy nap múlva, fogsíkgatva ugyan, de elszállította a fegyencet...

Jóformán ki se beszélhette a furcsa dolgot az utca embe- re s máris jött a Zuschlag (Czhuslag)-ügy. Zuschlag János esetének jobb megértése végett azonban szükséges egy kis magyarázat: az ifjú szocialista parlamenti képviselőként élte boldog napjait, de egy budapesti rendezvényen - amit a Terror háza előtt tartottak a szélsőjobboldali veszély ellen - nem figyelt eléggé, és a HírTV bekapcsolt kamerája s mikrofonja előtt viccelődött a holokauszt áldozatairól, amit a TV-csatorna nyomban leadott. Márpedig szocialisták ilyet nem tehetnek. Főleg egy szélsőjobboldaliak elleni demonstráción. S ezért kiűzték a megtevédt képviselőt a parlamenti paradicsomból... A „bűntetését” Bács-Kiskun megyében a kiskunhalasi önkormányzatnál kellett letölteni Zuschlag képviselőnek, lényegesen kevesebb díjazás ellenében.

A jobb napokhoz szokott szocialista azonban nem tét- lenkedett. Különféle jótékonyági alapítványokban tüntette ki magát. S egyik napról a másikra arról kezdett beszélni az ellenzéki média, hogy a vicces kedvű képviselőnek 80 millió forintot sikerült összegyűjtenie úgy, hogy közben az alapítványok nem végeztek érdemi munkát. Ezt a hírt forgatták-kavargatták heteken át, amikor váratlanul a Bács-Kiskun megyei főügyész helyettese kézbe vette a dolgot s tanúkihallgatásra beidézték Zuschlag képviselőt, akit 2. meghallgatás után már mint letartóztatottat bilincsben vezettek el.

Az eset a holdrészálláshoz hasonló érdeklődést váltott ki. Elkezdődtek a találgatások: mit jelenthet ez? Kik állnak az ügyész mögött? Kinek üzentek? Hiszen annyi, de annyi megalapozott vád évtől el már a különféle ügyészségeken, bíróságokon, és már annyi vezető rendőr bukkott bele a hasonló ügyekbe, hogy a magyar ember nem hisz már a csodákban sem... Erre a következtetésre utal az is, hogy az eseten az ellenzék is meglepődött. Hirtelenjében nem is tudták hol kezdjük az alkalom megragadását.

Logikai kronológiát figyelembe véve az ügy kipattaná- sa a szocialista klánok beháborújára utal, hiszen Zuschlag azzal a sportminisztériummal állt „alapítványi kapcsolatban”, ahol korábban Gyurcsány Ferenc volt a sportminiszter! Ott döntöttek az alapítványok támogatásáról, a pénzek odaítéléséről... Az ügyészség pedig tovább dolgozott. Nagy meglepetésre tanúként beidézték Gyurcsány Ferencet is, aki titokban utazott a helyszínre. Majd egy újabb tanúnál tartott házkutatás alkalmával „véletlenül” előkerült egy titokban készített videokazetta, amelyen egy Weisenberger nevű másik szocialista a pénzek elosztásáról beszél, s arról, hogyan kell a pályázatokat megcsapolni, s ennek a technikának milyen elosztási rendje van. Kiknek s mennyit

kell leadni az elnyert pályázati pénzekből s mennyi marad...

Ezt már azok a szocialista szavazók se vették jó néven, akik átlag feletti nyugdíjat kapnak. Hát még azok, akiknek havi 50.000 forintból kell megoldani életük gondjait! El is indult a szocialisták népszerűsége lefelé, mint a bányászokat szállító kas a műszak végén... Ehhez jött egy újabb véletlen: előkerült egy hasonlóan titkos hangfelvétel, amelyen Döge köztség szocialista polgármestere hűsz „misit”, azaz húszmilliót kér egy szerencsétlen - azóta tönkrement - vállalkozótól azért, mert megkapott egy, Unió által támogatott kétszáz milliós beruházást.

S itt őszintén be kell vallani, hogy nehéz dolga van a krónikásnak, mert ezek a történetek nem egyediek, nem rendkívüliek. Régóta szólnak erről a közbeszédnek. Nem néhány csirkefogóról van szó, hanem egy kórtünetről. Itt már az új szocialista generáció munkálkodik, amely a szocrealban nőtt fel. Amelynek mindent szabad volt. Ha rosszul tanultak s a tanárnő rossz osztályzatot adott, előfordult, hogy a tanárnőt beidéztek a pártbizottságra. Még a sorkatonai szolgálat se téríthette jobb útra ezeket a szilaj ifjakat, hiszen onnan is mentességet élveztek. Szekeres hadügyminiszterünk erre a legjobb példa, akin soha se volt angyalbőr... S most, amikor előkerülnek Zuschlag parlamenti levelei, amelyekben az országház fejlece alatt éppen egy polgármester zsarol, döbbsen áll a jogkövető polgár. S azt kérdezi: „Hát ennyire bátrak ezek, még erre se figyelték?” S adódik a kérdés: ha nem az ellenzék jár a dolgok végére, akkor kiknek áll ez érdekében, hogy a vezető kormánypártból kiteressék a szennyest?

A dolgnak csak egy magyarázata lehet: az önkor- mányzati választásokon elért katasztrofális szocialista vereség. Hiszen egy megye kivételével mindenütt az ellenzék győzött! S ennek nyomán zsiros állások ezrei veszték el. Nem szólva a szelárnyékban éldegélő tányérnyalók tömegéről, akiknek kisebb-nagyobb tanácsadói, szakértői, kuratóri, felügyelő-bizottsági tagság és ehhez tartozó fizetés, költségelszámolás, stb. járt. Ezek a kényű pénzekhez szokott léhűtők az idő múlásával Gyurcsány Ferencben látják életük megkeserítőjét, s bizonyára úgy gondolják: „Ha már az én tehenem megdöglött, döngöljön meg a szomszédé is.” Mi mással magyarázható, hogy most kerülnek elő a „családi körben” titokban készült videó- és hangfelvételek?

Persze mondhatnám egyszerűbben is: ide jutott a magyar közélet! S szomorú az, hogy az átlagpolgár már nem hisz az ügyességben sem. Valamiféle összjátékot, gondosan eltervezett manipulációt, úri huncutságot sejt a lelepleződött botrányok mögött. Mondván: ezek viszik el a balhét, mert csak tíz milliókat sikkasztottak. A nagy halak, a fő disznók, akik milliárdokat tapsoltak el, megússzák! S kell-e azon csodálkozni, ha az adófizető kisember azt mondja: ezeknek én miért fizessek adót? Azért, hogy többet lojjanak? Ott csalog én is, ahol tudok. Ebből az erkölcsi zsákutcából kellene visszakanyarodni. De hogyan? Hiszen a kritikai vélemények a liberális média áldásos tevékenységének köszönhetően tizenhét éve szélsőségesnek vannak minősítve... S itt jön el az a pillanat, amikor a kigyó a saját farkába kénytelen harapni.

Kiderült, hogy az a bizonyos mértéktartó, sokat di- csért ellenzéki magatartás fabatkát sem ér. A megtisztító erejű tiltakozások a tavalyi október 23-án könnygázba s vérbe lettek fojtva. Az eseményekről most kerülnek elő megrázó erejű beszámolók: hogy s miként bántak el a letartóztatott tüntetőkkel... A rendőri atrocitásoknak éppúgy nincsenek felelősei, mint a korábbi sikkasztásoknak. Kinek, minek higgyen a polgár egy következmények nélküli országban?

A magyar gazdaság pedig - már hangosan kimondva - hivatalosan is mélypontra van. Újabb megszorításokról szólnak a hírek. Ha minden igaz: 3%-os ipari villanyáram emelést terveznek! Ennek következményei szinte mindenre kihatnak majd. Gyurcsány szerint azonban: akkor lehet majd pénzeket osztani, ha azok befolyanak. Fordítva ez nem lehetséges... Ez bizony nagy bölcsesség.

A kialakult válságos helyzetből Gyurcsány Ferenc most előre menekül. A korrupciós ügyek legszigorúbb felszámolását emlegeti, s úgy akarja elejét venni a további korrupcióknak, hogy a képviselők mintegy főállásban csak egy tisztséget tölthessenek be. Ennek nyomán kisebb palotaforradalom tört ki a szocialisták házatáján. A képviselők többsége ui. két-három állásból is hasznolt hűz... Volt olyan köztük, aki a hírek hallatán összeesett! S innen már nagyon nehéz bármit is jósolni. Gyurcsány Ferenc azonban, ha érdekeiről van szó, nem egy elveszett ember. Kijelentette, hogy amennyiben nem támogatják a javaslatát, akkor népszavazást fog kérni az istenadta néptől... Amit - nyilvánvalóan - a Fidesz által s Kálmán László nyelvész által kifordított kérdésekkel együtt lehetne megszavaztatni. S a választópolgár közel „félkilónyi” kérdés közül válogathat majd, ha ezek után egyáltalán elmegy szavazni.

Mindenestre azt el lehet mondani, hogy a legnagyobb ellenzéki pártnak, a Fidesznek szinte az ölébe estek a sült galambok. Orbán Viktor meg is ragadta az alkalmat s egyenesen maffiakormányról beszélt. S arra kéri a miniszterelnököt, hogy saját magán kezdje a tisztasági hadműveletet. A Fidesznek tehát nem kell már különösebb erőfeszítéseket tenni. Akár hátra is dőlhetnek, a szocialisták immár önmagukat járatják le. S ezen már az sem segít,

Mit hallott az AMH?

Lapzárta utáni AP hír: A budapesti rendőrség könnygázt és vízágyút alkalmazott egy 1500-fős jobb-oldali csoport fölözlatására **október 22-én** este. A **Magyar Önvédelmi Mozgalom** több száz tagja az Operához igyekezett, ahol Gyurcsány Ferenc miniszterelnök volt a díszszónok az 56-os Forradalom emlékére szervezett gálaesten. Egy Reuters fényképész egy elhajított üvegtől fejsérüléseket szenvedett, két magyar kollégája is megsebesült. Több mentőautó várt az Oktogonnál. Hozzávetőlegesen 5 sebesültet elsősegély után kórházba szállítottak. A tüntetők Molotov-koktéllal, üvegekkel, kővel támadtak a rendőrkordonra és barikádokat állítottak néhány fölfordított gépjárműből. Gyurcsány beszéde alatt folytak az összecsapások. - A tüntetés nem kapott engedélyezést. Ennek ellenére a Szabadság téri gyülekezéskor mégis több százan igyekeztek a lezárt körzetbe behatolni. „Vagy várunk 2010-ig, vagy kezünkbe vesszük saját sorsunkat” - kiáltotta egy névtelen szónok a tömeg felé. 2010-ben tartják az Országgyűlési választásokat. A rendőrség cáfolta, hogy gumilövedékeket használt a tüntetők ellen. *(nem hivatalos fordítás angolról. HKZS)*

Október 23 a Magyar Nagykövetségen

Úgy érezzük, most már végre maradandóan megjött a tavasz. Október 24-én kristálytisza kék ég alatt ragyogó napsütéses időben vonultunk be a Magyar Köztársaság külképviseletének épületébe. Józsa Mátyás nagykövet felesége Gabriella kíséretében a bejáratnál fogadta vendégeit. Beljebb azonnal előzékeny pincérlányokkal szembesültünk, akik finomabbnál finomabb apró harapnivalókkal kínálgattak szorgalmasan. Két óra elrepült, mint a villanás, addig a szép kertben ettünk-ittunk-koccintottunk, sok emberrel találkoztunk, terefereltünk, kellemesen éreztük magunkat - és föllazulva hazamentünk. Csak azt reméljük, hogy a számos meghívott külföldi diplomata tisztában volt azzal, hogy végeredményben mi is ez a nemzeti ünnep, amiért hivatalosak voltak a magyaroknál. *(HKZS)*

Betegeink

- **Keve Lászlóné** 2 helyen csúnya csonttörést szenvedett. Férje és lánya ápolják otthon, ami bizony nem könnyű földadat! Kívánunk neki mielőbbi fölépülést, családjának pedig türelmet és kitartást!

Magyar hegedűművész Argentínában

Szeptember 20-án az osztrák nagykövetség meghívása alapján az elegáns belgránói Musicarte intézetben **Zádory Édua** kiváló magyar hegedűművész hallhattuk. Maga a rendező, Lucio Bruno-Videla zeneszerző köszöntötte az osztrák és magyar nagykövetség képviselőit és az Ars Hungarica elnökét, kifejtve, hogy a kiváló intézmény hatékonyan és magas színvonalon terjeszti a magyar zenét.

Zádory Édua Kecskeméten született, a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián tanult már 12 éves kora óta; mint „különlegesen tehetséges fiatal” 16 éves korában az Akadémia első díját nyerte, majd Svájcban és Ausztriában folytatta tanulmányait, részben Yehudi Menuhinna. 9 éve Bécsben él.

A hangverseny programjában Beethoven, Schumann, Gómez Carrillo és Brahms darabok szerepeltek Fernanda Morillo kitűnő argentin zongorista kíséretével. A művészóriási tapsot érdemelt ki, és ráadásul eljátszotta Brahms 2. Magyar táncát és Debussy Ce soir című dalát. Édua a Centro Cultural Borgesben és a barilochei Llao Llao hotelben zenekari kísérettel is fellépett. Reméljük, hogy a jövőben lesz alkalmunk újból üdvözölni ezt a nagyon tehetséges fiatal művészt!

Székásy Miklós

Hibajegyzék

Téves közlés folytán helyesbítünk: A június 24-én megtartott díszesünnepét a Szent László Iskola védőszenájének ünnepére szervezték, amikor a Chiléből látogatóba jött Dr. Szánthó Pongrácz Györgyöt a Szent László Rend Lovagjává avatta v. Ladányi Domonkos. *Az Olvasók szíves elnézésére számítunk. Szerk.*

- **Dombay Jenci** bal csípőjét műtötték. A modern orvostudomány hála 2 napra már sétálghatott, napról napra jobban van, nincs fájdalma. Amint újból autóbá ülhet, első dolga lesz beindítani a *havi nőtaesteket a Hungáriában!* Jenci készíti gitárját, a dallistát - és ihletét... Minél előbb kívánunk neki teljes gyógyulást!

- Nagy örömmre **Zumpf Guszti** hosszas betegsége után újból beállt szokott posztjára a Hungária irodájában. Egyelőre még csak lassan, de már vitézül teljesíti a teendőket. Mindenki örvend a gyógyulásának!

- Ezzel szemben **Siklósiné** Mar del Plata-i 88 éves lakos súlyos beteg. Medencecsonttörést szenvedett, és az operáció komplikálta a már előrehaladott Alzheimer-kört. Közvetlen családját túlterheli az ezzel járó sok gond. **Angie** és **Tamás** ápolják, várják nővérüket, **Anikót** az északi Tartagból, hogy valahogy megoldják a nehéz családi helyzetet a 92 éves, erősen depresszív papával, akinek állapota 63 év meghitt házasság után bizony érthető...

Utazók

- **Sebess Zsuzsi** meglátogatta Luraschiné

Sebess Zsuzsi a Földényi házaspárral Sopronban

Földényi Judit Csutkát és szüleit, Sopronban. A Földényi házaspár hála Istennek jól van, Otti most lett 91 éves! Szívvel gratulálunk!

- Kurta tíznapos látogatásra érkezett New Yorkból egyetem megbízásából **Némethné Kesserű Judit**. A New York University ui. újból megindítja tanfolyamait ottani diákjai számára Buenos Airesben, 2008 januárjában, ezért Judit, az ottani spanyol tanszék koordinátora, a rövid ittléte alatt 30 tanerő-jelentkezést interjúvolt. Reméljük, hogy januárban hosszabb időre „félhivatalosan” le tud hozzánk ugarni!

- **Bárány Béla** atya egy 52-személyes csoport élén Budapestről a Szentföldre utazott október végéig. Várunk beszámolóit!

EZ - AZ

- Az október 6-ra behirdetett „**Múzeumok éjszakája**” magyarok nélkül zajlott le: az AMISZ vezetősége technikai okokból kifolyólag lemondta a kilátásba helyezett, magyar standdal járó részvételt.

- „**Milyen Hungáriát szeretnék?**” A kerekasztal megbeszélés igen sikeres volt. *(l. beszámolót az áttellenes oldalon).*

- Ha belépünk a Hungária Egyesület 1.em.-i MIK-terembe, érdemes tekintetünket fölfelé irányítani: **Göndör Emmaboszorka** művészi készsége által igen szép „intarziás” mennyezetet láthatunk! Örül a szívünk, ha második otthonunk ily lelkes, önzetlen közmunka által szépül!

- De nemcsak szépülünk, hanem „tolasodunk” is! **Kemény Éva** adományozott a Hungáriának egy DVD-lejátszót. A Hungária Egyesület hálásan köszöni az igen hasznos és mindinkább szükséges adományt!

- Kettős ünnep a Boszorkányoknál: **Némethné Lenke** születésnapjára távolléte miatt csak október 5-én került sor Lomniczyéknál, ahova egy jó lélek még **Csabáné Nitát** is elszállította, így összes társa együtt lehetett. Ejjétkor meglepetésszerűen fölköszöntötték a jó lelket is, **Kesserűné Angyalkát**, aki aztán otthonában 6-án este megtartotta a hagyományos „open house” meghívását, ahol vidám hangulatban és immár bővebb körben lehetett továbbünnepelni! Isten éltesse őket! - Mindezek után e sok fáradságot természetesen ki kellett heverni, ezért közülük hatan egy hétre elutaztak a szépséges északnyugati Saltába (Lenké és **Angyalkán** kívül **Lomniczyé Letti**, **Lindqvistné Hapci**, **Göndör Emma** és **Kerekes Agi**).

- A közeljövőben meginduló nőtaesteken *(l. feljebb!)* **Szilágyi Péter** közreműködésére is számíthatunk. Nagyon kecsgetőnek ígérkezik ez az újabb kedves szórakozási lehetőség! Várjuk az izgalmas fejleményeket.

A magyarországi Zombory Pince kitűnő terméke

- Újítás a kizárólag férfiakból álló **Csütörtökös** asztaltársaságnál: érdekességképpen **Zöldi Márton** Hungária elnök saját készítésű kocsonyát vitt a szokásos havi vacsorára, ami után éppen jól jött **Zombory István Dudi** úv. alelnök magyarországi borpincéjéből a kitűnő Tokaji Aszú!

- Remek ötlet visszahozni a ZIK évzáróra a **Szavalóversenyt!** *(l. Eseménynaptár SP 4.o. és HUFU 3.o. ZIK Vezetőség).* A verstanulás fontos segítség a magyar nyelv elsajátításához, szókincset gyarapít, a helyes kiejtést elősegíti, a magyar irodalom kincstára kapuját nyitja meg a diáknak. A verseny egy előzetes hosszú folyamattal jár, amelyben a szülők szerepe is lényeges, mert segíteniük kell gyermekeiknek a vers kiválasztásában, megtanulásában. **Hallgassuk meg őket minél többen!**

- Az **Oleander**-hölgykoszorú bővül: új tagokká váltak **Navesnikné Mattyasovszky Mókus**, **Juhász Karold** és **Papp Zizi**. Vendégként leutazott **Schirl Éva** Mendozából, és volt alkalom sok születésnap-ünnepésre is: **Szilágyi Péter**, **Juhász Karold** és **Eduardo** (Marta Valdez férje). A fent említett Zombory pincéből kapott Tokajival koccinthatnak a stílszerűen jókedvű újdonsült bortermeleivel.

Lombosodik az Oleander hölgykoszorú! Új tagokkal és vendégekkel, a Hungáriában

Zombory Dudi Aszújával hozzájárul a vidámsághoz!

- Van, aki külföldön interneten követi az AMH-t nagy érdeklődéssel, pláne akkor, ha körünkből „származott el”. Ilyen **Várhelyi Veronika** (Kanada), akire igen sokan szeretettel emlékszenek. Mamája özv. Várhelyi Tiborné Lili sajnos már 2005-ben eltávozott az élők sorából, de Veronika az újságunkon keresztül újból föl tudta venni a megszakadt kapcsolatot Monostoryné Ildikóval, Rugonyinéval, Juhászné **Dundi-val**... Az **Oleander-kislányok** közül is néhányan állandó kapcsolatban vannak vele és noszogatták, hogy a jövő évi jubileumi cserkészbálra látogasson közénk!

- Örömhír Mexikóból: **Treviñóné Theész Kuki** barátnőnk, előfizetőnk közli, hogy örömnappokat éltek meg César **Treviñónéknál: Xavier** fiúk és **Paola Lara** szept. 29-én tartották esküvőjüket.

Xavier Treviño (Theész Kuki fia) és Paola Lara esküvője

FONTOS FELHÍVÁS! Szent Erzsébet mise - San Ildefonso templom

Az Árpád-házi királylány születésének 800. évfordulóján meghirdetett **emlékvé** keretében televíziós mise lesz **november 16-án** (pénteken) 18.30-kor (Canal 7 sugározza nov. 18-án). **Kivételesen fontos alkalom, hogy sokan jelen legyenek a magyar kolóniából!** *(l. Eseménynaptár SP 4.o.)*

Köszönetnyilvánítás

Nagy izgalommal készültem idén a június-júliusi dél-amerikai látogatásomra. **Buenos Airesben** a várakozásaimat felülmúló szeretettel fogadott a kolónia. Előtte csak Haynalné Zsuzsával álltam kapcsolatban, senkit nem ismertem személyesen az argentinai magyarok közül, de ennek ellenére az emberek szinte kézről-kézre adtak és igazi magyar vendégszeretettel fogadtak. Megható volt a magyar intézmények, templomok küszöbét átlépni, ahol rögtön áthatja az embert az az érzés, mintha otthon lenne valahol a Kárpát-medencében. Alkalmam volt látni a Plaza Hungriát, a Hősök Falát a német temetőben, az evangélikus és a református templomokat, a Minszentynumot, ahol egyben a szállásom is volt, a Szent László iskolát, a Szent István Öregotthont, és természetesen a sokrétű Hungária Egyesületet. Meghívást kaptam a Coral Hungaria énekkar nagyszerű előadására is. Adja a Jóisten, hogy ezek az intézmények még sokáig megmaradjanak! Az emberek bizalmukkal is megtiszteltek és sokat meséltek arról, hogy hogyan kényszerültek elhagyni hazájukat, hanyattatott körülmények között, s hogyan építették fel rengeteg munkával és áldozattal a maguk kis Új Magyarországot a világ túlsó felén. Interjúk tükrében képet kaptam a kolónia különböző rétegeiről és megismerhettem azt az emberi tartást és szellemiséget, amellyel manapság egyre kevésbé találkozunk. Talán a clevelandi magyar közösségre emlékeztetett legjobban a buenosi kolónia. Ott is tapasztalható a nemzedékeket összekötő egység, amely a régiek által alapított helyi egyesületektől az MHBK-n, a Vitézi Rendben és az AMISZ-on át a Zrínyi Körig és a cserkészcsapatokig ível. A fiatalok lelkesedése a cserkészlet és a Regös tánccsoport keretében Argentínában is reménytelő a jövőre nézve.

A rendelkezésre álló idő rövidsége miatt sajnos nem volt lehetséges „mindenkivel” hosszabban beszélgetni. Remélem, egyszer a jövőben visszatérhetek, és akkor ezt pótolhatjuk. *(Valentin Alsínát is! Szerk.)*

Ugyanez vonatkozik Brazíliára is. Ott **São Paulo** volt az egyik állomásom s a Piller-házaspár volt fáradhatatlan és jókedélyű kalauzum. Megismerhettem a Magyar Házat, a Balázs Péter idősotthont, a Szent Gellért kolostort és a Szent Imre Kollégiumot, a volt Szent István templomot és a református egyházat is, s találkoztam a Pántlika csoport néptáncosaival. Ezekről a kettős élményeimről tartok vetített előadást november végén a hagyományos clevelandi Magyar Kongresszuson.

Ismételten köszönöm mindnyájuknak a szíves fogadtatást, vendéglátást úgy Argentínában, mint Brazíliában! A viszontlátásra!

Dr. Tóth Gergely, Berkeley, Kalifornia

Figyelem!

- A Hungáriában hagyományosan megtartott karácsonyi
- vásár utolsó napján
- DECEMBER 9-én a
- **Mikulás bácsi 17 órakor** eljön megajándékozni a jó gyerekeket. Kérjük a mamákat, hogy
- **IDŐBEN** írassák be gyermeküket és az esetleges velük közlendő Mikulás-üzenetet Ijjasné Lindqvist Piánál: 4760-1493

Mi történt?

Társadalmi hírek, események. (Rovatvezető: Bonczos Zsuzsa)

Örömmel jelentem, hogy fáradtan, de törve nem, megérkeztem 40 napos tengerentúli utamról. Ez önmagában még nem egy „hír”. Manapság mindenki repdes a világban, és nem tud nekünk újat mesélni, mert már a legtöbbet láttuk: *déjà vu*. Ezért utamról nem mint turisztikai szakértő a tájakról, hanem mint megfigyelő „társadalmi kutató” magyar emberekről fogok beszámolni, akiknek nincs identitás problémájuk. Egyedül utaztam, nyitott szemmel és főleg nyitott füllel. A múlt havi cikkem óta foglalkoztat a gondolat, amit Haynalné Kesserű Zsuzsó előadása váltott ki belőlem. Van nekünk argentin-magyaroknak lehetőségünk **fennmaradni - beolvadás nélkül**.

Németországban lányoméknál laktam, 2 hét alatt egyszer sütött ki a nap, hideg és esős volt az idő, kirándulni nem lehetett. Ez alkalommal nem a bajor Alpokat figyeltem, hanem 22-25-28 éves unokáimat.

Franke Katalin unokám (22), német és argentin-magyar keverék

Felfigyeltem arra, hogy 3 unokámnak, akiknek magyar anyja és német bajor apja van, semmi kötődésük sincs magyarsághoz. Anyjuk Argentínában nőtt fel, itt volt magyar cserkész, Plátanon növendék, ezért a gyermekek **német öntudatukon kívül legfeljebb Argentína felé vonzódnak**. A magyar irodalom remekműveit spanyolul olvassák, ha olvasnak egyáltalán. **Nikolas** 28 éves, az idén először figyelt fel 90 éves német nagyapja elbeszéléseire: „Miért nem mesélted ezt még soha?” Meghatottan kérte nagyapját, hogy felvehesse hangszalagra hőstetteit, mielőtt az öregúr elhagyná e földi életet. A háború utáni 3. generációnak már nincs önmarcangoló lelkiismeretfurdalása. A fiatalokat csak nagyon ritkán érdekli a politika. Legfeljebb a történelem.

Magyarországon, Budapesten 3 hetet töltöttem, egyedül. Az 1945 után született középkorú magyar fiatalságot, a 2. és 3. generációt nagyon érdekli a politika.

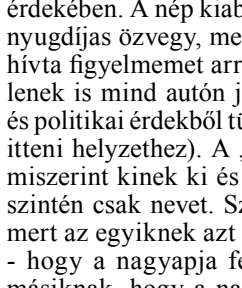
3 generáció Nyíry: id. Géza (95 éves, nyugdíjas) családjával: ifj. Géza (69 éves, országos számítógép-felügyelő, kormánytanácsos), legifj. Géza (35 éves, festőművész és grafikus)

Az idén felújított Vigadó, és az egyik építész

Részükre ez a tudomány még elég új, változatos és izgalmas. Ma már mint egy független EU országnak öntudatos fiatal polgárai történelmi múltjukra is kíváncsiak. Nem lehet őket üres demagógiával elbűvölni. **A Magyar Tudományos Akadémia** egy jelentős része a magyar etnikai kisebbségek fennmaradásával és támogatásával komolyan foglalkozik. Több száz új kötet tanulmány és pályázat áll a kutatók rendelkezésére. Természetesen az elcsatolt magyarok területekről és kisebbségekről van itt főleg szó. Megismerkedtem egy kiváló fiatal történésszel, **Ablonczy Balázssal**, akitől most jelent meg az Osiris kiadónál 547 oldalas történelmi tanulmánya **Teleki Pálról**, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma támogatásával, a Magyar Könyv Alapítvány ajánlására. Egy rendkívül komoly, szakértelemmel összefoglalt mű. A Nemzeti Levéltárokban csodálatosan megmaradt iratok ma már a kutatók rendelkezésére állnak. Ablonczy szerint a történelmi kutatóknak mi sokat segíthetünk a **Hungáriában gondosan őrzött levéltárunkkal**.

Egyik unokahúgom öz. **Uxa Györgyné Sebess Eszter** (69 éves) a politikától teljesen megcsömörlött, de maró humorát nem veszítette el. Remekül jellemezte a mai politikusokat. Szerinte ma már csak „megélhetési politikusok” léteznek. Az ilyen politikusok a nép nevében szónokol, de csak a saját hatalma és sokszor a zsebe érdekében. A nép kiabál, tüntet, de Eszter, nyugdíjas özvegy, meg van elégedve. Felhívta figyelmemet arra, hogy az elégedetlenek is mind autón járnak, kirándulnak, és politikai érdekből tüntetnek (hasonlít az itteni helyzethez). A „számonkéréseken”, miszerint kinek ki és mi volt a nagyapja, szintén csak nevet. Szerinte idejét múlta, mert az egyiknek azt róják fel - mint neki - hogy a nagyapja felsőházi tag volt, a másiknak, hogy a nagyapja kommunista vezér volt. Az 1956-os forradalom valódi harcosai sajnos már nem élnek, a lehangosabbak azok, akik tisztos távolból nézték

dr. Uxáné Sebess Eszter, a jókedvű szegény özvegy és fia

az eseményeket. Így vélekedik a jókedvű és szegény nyugdíjas özvegy.

Unokatestvérem egyike, **Dr. Szánthó Miklós** (70) volt főorvos, most kerületi alorvos, örül, hogy él. A politika nem érdekli. Egyetemi hallgató jogász fia viszont többet politizál, mint tanul. Ő minden igyekezetével a „megélhetési politikus” pályát választotta ki célul. A Fidesz aktív harcosa.

Kedves barátaimmal, **Szekeres Zsolték** is beszélgettem. A véletlen úgy hozta, hogy **Szabó Zoltánné, Szekeres Zsuzsa** Párizsból éppen egy kongresszuson vett részt Pesten. Születésnapját családi körben megünnepeltük egy kellemes vendéglő teraszán. Zsolt egyre fontosabb beosztásokban tanácsokkal látja el a kormányt. Most például egy érdekes tervet dolgoznak, egy óriási minisztériumi komplexnek a létesítésén. Nem véli kilátástalannak az ország helyzetét. Türelemre és több megértésre lenne szükség.

A kedves **Meleg** „kislányokkal” is találkoztam.

b.-j.: Honfi Lászlóné Meleg Csiki, Franke Katalin és Meleg Piroksa

Márta lányom 1 napra elkísért Budapestig. Hihetetlen boldog volt, hogy legkedvesebb barátja, Dr. Meleg Piroksa éppen aznap este hűgánál, Honfi Lászlóné Csikinél volt látogatásban. Azok a magyar családok, akik Argentínából, jobb megélhetés reményében Magyarországra vándoroltak, nem vágnak vissza, pedig most már ott sem könnyű elhelyezkedni. A távolság köztünk és köztük egyre nagyobb. Ezt állapítottuk meg **Zombory Tomival, Busival** és főleg a gyermekekkel is. Az egyetemista nagy lányoknak már nincs kettős kötődésük. Ők már magyarok.

Zomboryné Busi még argentin-magyar, Emese (6 éves) Budapesten született: magyar

Budapesten alkalmam nyílt néhány **külföldi emberrel** is beszélgetni Magyarországról alkotott véleményükről. Az utcán nem szólítok meg senkit, legfeljebb a taxisofőrökkel társalgok, akik a világ minden városában a legjobb informátorok. Az ismerkedés legegyszerűbb lehetősége, ha egy koncerten, vagy operaházban egy zenebarát ember mellett ülsz. Ez történt velem a **Művészetek Palotájában**. Noha a legolcsóbb helyen, a 3. emeleti karzaton ültem, ebben a koncertteremben **minden** székéről nemcsak hallani, de látni is lehet (bőven beszámoltam erről spanyolul az AMH 2005. decemberi számában).

A francia nemzeti Ile de France zenekar Camille Saint-Saëns III. szimfóniáját adta elő. Ezt a rendkívüli darabot, amelyet a szerző Liszt emlékének szánt, először hallottam élőben. A felejthetetlen estéről Hírlapunk következő számában írok. Rendkívüli a zenekar hangszerei között a 2 zongora, amire megszólalt a 2006-ban beépített, csodálatos orgona. Szinte magamon kívül kezdtem lelkendezni a mellettem ülő vastag úriemberrel magyarul. Idegen kiejtéssel, és nagy szakértelemmel méltatta az előadást. Kiderült, hogy chicagói amerikai, és a Budapest Fesztivál Zenekar és Fischer Iván (*l. Buenos Aires-i látogatásukat AMH 2007. júniusi száma*) egyik rendező vezetője. Kilenc éve él Budapesten, megtanult magyarul, és jobban ismeri a magyar zeneszerzőket, híres magyar karmestereket, mint egy magyar.

Érdekes beszélgetések és találkozások alapján nemcsak rokonokkal vagy Argentínából elvándorolt barátokkal, hanem magyarországi írókkal, színészekkel, tisztviselőkkel arra a megállapításra jutottam, hogy nekik nincs reánk szükségük. **Távoli rokonok vagyunk, aránylag szegény rokonok, vagy messze elszakadt mostohagyerek**, legfeljebb a történelem számára egy hiányzó mozaik. Az, hogy fennmaradunk, vagy beolvadunk: nem érdekli őket. Emlékezzünk Schiller egy mondatára: „A mór megtette kötelességét, a mór mehet” - vagyis, hogy ne várjunk hálát a mostani magyar vezető fiatalságtól azért a segítségért, amit az emigráció nyújtott és vállalt Magyarországra demokratizálódása érdekében.

Az egyetlen segítség, amit a Magyar Kulturális Intézmények vagy hatóságok nekünk adhatnak ahhoz, hogy nyelvünket és tradícióinkat megtarthassuk, azon múlik, hogy elismerjenek bennünket, mint példás magaviseletű, bátor, szorgalmas embereket. (*) A világban szétszórt magyar emigráció ma már csak abban segíthet az anyaországnak, hogy rajtuk keresztül jó képet alkossanak Magyarországról a befogadó országok. Minden, még magát magyarnak érző ember példásan kellene viselkedjék, mint az anyaországnak egy-egy „követé”.

Európában magyar útlevelemmel utaztam, itthon (haza?) az argentinnal érkeztem... **tehát nekem még két hazám van**. Argentín hazám minden fontos eseménye, ünnepek, elnökválasztás október 2. felében, lapzártá után fog történni. Ezekről bőven fogtok olvasni a napilapokban és decemberben, a rovatomban.

(*) Szerk. megj.: ...és azzal segíthetnének, hogy ha valóban létezik Magyarországon a magyar nyelv idegen nyelvként való oktatására egyetemi szintű képzés, a kormányzati szervek segítsenek nekünk erre a feladatra alkalmas végzős diákokat kiküldeni. Erre miniszteriális jóakaróra lenne szükségünk, aki egy alapítványi pályázatunk igazi támogatója lehet!

Hol találunk ilyen?

Rovatvezetőnk távolléte alatt történt az alábbi igen fontos mozzanat a kolóniában, amiről múlt számunkban ígértünk bővebb tájékoztatást: **Eszmecsere a Hungáriában - a jövőről**

Bebizonyosodott: **vagyunk még néhányan, akik érdeklődünk a Buenos Aires-i magyar kolónia ügyei iránt**.

Nem volt könnyű erre áldozni egy vasárnap délutánt! És mégis, több mint 30-an találkoztunk, hogy új utakat gondoljunk ki, új terveket dolgozzunk ki, mert - ahogy a többség vallotta - **nem nyugszunk bele olyan könnyen abba, hogy a beolvadás csúszdáján fék nélkül zuhanjunk tovább!**

Igaz, hogy mindig kevesebben vagyunk a magyarul beszélők, szaporodnak a magyar-nem magyar házasságok, kevesebben támogatják már a Hungáriát, és nagyon nehéz lesz ezt a folyamatot megállítani. De nem lehetetlen! Ez nagy mértékben hozzáállásunktól függ.

Lehet, hogy a helyzet áldozatainak tartjuk magunkat; bebeszéljük magunknak, hogy **nem érdemes**. Kifogásokat keresünk a semmittevés igazolására. Vagy inkább: magunkénak érezzük a problémát. Megoldásokon dolgozunk. Nem hagyjuk, hogy a dolgok csak történjenek, hanem igyekszünk, hogy **úgy történjenek, ahogy mi akarjuk**.

A rendelkezésünkre álló 3-4 órában korosztály szerint beosztott kisebb csoportokban beszélgetünk, és megoldásokat kerestünk. **Milyen Hungáriát szeretnénk? Hogyan töltjük meg a Hungáriát magyarokkal?**

Csak úgy kapásból megragadok néhány elhangzott ötletet:

► A Hungária az otthonunk kibővített folytatása, azonban sokakban hiányzik az az érzés, hogy a közutalajdonra közösen kell vigyáznunk.

► A Hungária tetőt nyújt. Otthon ad. Összeho. Lehetőséget nyújt a **magyarsághoz való tartozásra**.

► A Hungáriának olyan „csalogató programokat” kellene szerveznie spanyolul is, amelyek a magyar ügyet szolgálják.

► Tatarozni kell. A MIK-szobát magyarosítani, az ebédlőt szépíteni.

► Az itt működő intézmények tagjait lehetőleg családostul taggá kell tenni.

Javítani kell a kommunikációt. Kéthavi értesítő. Építkezni kellene, és csak lehet, a szomszéd házat megvenni. Árendéményekkel honorálni a tagokat. Ügyeletest kinevezni a hétvégeken. Előadókat, zenészeket hozatni Magyarországról. Kulturális központtá alakítani a Hungáriát. Magyar múzeum. Havonta magyar film-vetítés. Mulattató szakosztály. Nótaestek szervezése. Hungária igazolvány. Közösségépítés. - Megannyi épkezláb elgondolás!

Lehetetlen senki nem mondott. Azonban sok kitarást, összefogást és nagyon sok munkát-igénylőt, igen. Az egyesületünk vezetősége, Zöldi Mártonnal az élén magáévá teheti ezeket a terveket, irányelveket, és dolgozhat egy szebb jövő érdekében. Isten áldását kérjük hozzá!

ifj. Zaha Sándor

A fiatalokat is foglalkoztatja a közösség jövője! Foto Trixi

AZ ARGENTINAI MAGYAR HÍRLAP TÁMOGATÓI

2005: Alapító Fővédnök: *Rubido-Zichy Hohenlohe Senta*

Alapító Védnökök: Alitisz Constantino - Eickertné Toinette - Gorondi István és Edith - Lomniczy József - Monostoryné Kövesligethy Ildikó - Möricz Istvánné - Papp Jenő - Takács István (+) - Zilahi Sebess Jenőné Bonczos Zsuzsanna - Zombory István - Zöldi Márton

2005. folyamán kronologikusan bejött adományok: Dr. Farkas Ferenc - Dr. Némethy Kesserű Judit (U.S.A.) - N.N. - N.N. - Dr. Orbán László. *Nuestro agradecimiento especial a Alexis Pejacevich*

2006-ban bejött adományok: Rubido-Zichy Hohenlohe Senta - Dr. Némethy Kesserű Judit (USA) - Zilahi Sebessné Bonczos Zsuzsa - Möricz Istvánné - Erdődy József - Dr. Farkas Ferenc - N.N. - Gorondi István és Edith - K.I. - Dr. Orbán László - Gosztonyi Attila - Luraschiné Földényi Judith - B.Á. (Kanada) *Nuestro agradecimiento especial a Alexis Pejacevich*

2007-ben eddig bejött USS 100.-on felüli adományok: Zombory István - Dr. Orbán László - Möricz Istvánné - Dr. Némethy Kesserű Judit (U.S.A.) - Zilahi Sebessné Bonczos Zsuzsa - Rubido-Zichy Hohenlohe Senta - Erdődy József - Döry Ildi - Dr. Alitisz Constantino - Alexis Pejacevich - Dr. Farkas Ferenc - "Instituto Internacional de Artes Culinarias Mausi Sebess" - Grosschmid Mária (Mo)

Az Argentínai Magyar Hírlap és az egész magyar közösség nevében hálásan köszönjük támogatásukat!

Av. Corrientes 922, 6° P, of: "34"
Líneas rot : 4393-0456
bookingtravel@fibertel.com.ar

CARLOS HATCHERIAN
E.V.T. Leg N° 12.643 D.N.S.T. 2253/05

OCTUBRE 2007
SERVICIO NACIONAL DE APRENDIZAJE (SENAC)
adopta para sus 220 sedes en todo Brasil los manuales de técnicas de Mausi Sebess

ABRIL 2007
COPA ESPAÑA DE PASTELERÍA SALVADOR ARIEL LEITZERI
Pastelero Profesional IAC Mausi Sebess SUB-CAMPEÓN

ENERO 2007
BOCUSE D'OR, FRANCIA
EMILIANO LAUTARO SABINO
Cocinero Profesional IAC Mausi Sebess REPRESENTO A LA ARGENTINA

DICIEMBRE 2005
COPA AZTECA, MÉXICO
EMILIANO LAUTARO SABINO
Cocinero Profesional IAC Mausi Sebess PRIMER PUESTO

SEPTIEMBRE 2005
ANNUAL CULINARY SUPER CHALLENGE TEAM COMPETITION, EE.UU.
FABIÁN DI PAOLO
Profesional en Artes Culinarias IAC Mausi Sebess MEDALLA DE BRONCE

NOVIEMBRE 2002
CULINARY WORLD CUP, LUXEMBURGO
FERNANDO ORMAZÁBAL, OMAR PIEDRABUENA, MARCELO MOREIRA, ALDO GUSTAVO VELÁZQUEZ REPRESENTANDO A LA ARGENTINA
Profesionales egresados IAC Mausi Sebess MEDALLA DE BRONCE

MAUSI SEBESS
ARTES CULINARIAS

Nivel Internacional Exclusivo y Certificado

www.mausiweb.com

Dr. Constantino Miguel Alitisz
abogado

Libertad 480 2° Capital
14 a 18 hs.
4382-2990 / 15-5481-0957
cmalitisz@yahoo.com.ar

Dr. Farkas Ferenc
ügyvéd

Carlos Pellegrini 743
p. 10. of. 45
Buenos Aires
Tel.: 4322-0902
Kérjen órát

Dra. Gabriela Szegödi

Abogada
Estudio 4581- 8895
15-5026-4512

Dra. Daniela Bordalejo
Dr. Martin Puricelli

Médicos Psiquiatras
Consultorio:
15-5325-2078 4823-9347

CARPINTERÍA

Ricardo E. Göttig Vágó

Naval - Bibliotecas - Restauración
Talla - Mueblería - Marquetería
Tel. 4746-2790 Cel.: 15-6502-2830
regmapex@yahoo.com.ar

"Kiművelt emberfők által tenni nagy nemzetté a magyart!"

Minden magyar származású gyereket szeretettel vár a
Zrínyi Ifjúsági Kör
(hétvégi magyar iskola)
Beisné Mocsáry Anni
4624-4461

G-FOTO fotógrafa

reuniones, fiestas, casamientos, curso de fotografía. Gregorio
15-5726-1192 www.gfoto.org

A havi lapzárta után történt eseményekről szóló beszámolók és hírek csak egy hónap késéssel jelenhetnek meg. Számítunk Olvasóink szíves megértésére!

- A megjelent írások nem fejezik ki szükség szerűen a szerkesztő véleményét, és azokért minden esetben szerzőik felelősek.
- Kéziratokat, fényképeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Javítás és rövidítés jogát fenntartjuk.
- Szabályosan gépelt, kijavított, és e-mailben beküldött írások a közlésnél előnyben részesülnek.
- Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk.

INTÉZMÉNYEINK

NUESTRAS INSTITUCIONES

IFJÚSÁGI CSOPORTOK - ACTIVIDADES JUVENILES

EMESE KULTÚRA ÉS IFJÚSÁGFENNTARTÓ TESTÜLET - ASOCIACIÓN CULTURAL EMESE, Patrocinadora de las Instituciones Juveniles Húngaras de la Argentina.

Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4794-4986 - emese_zik@arnet.com.ar
39.SZ. MAGYAROK NAGYASSZONYA LCSCS. - AGRUPACIÓN DE GUÍAS HÚNGARAS N° 39 MAGYAROK NAGYASSZONYA. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4738-3183 - cynthipupi@yahoo.com.ar

18SZ. BARTÓK BÉLA CSCS. - AGRUPACIÓN DE SCOUTS HÚNGAROS N° 18 BARTÓK BÉLA. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4837-0161 - kerekemartin@yahoo.com.ar

KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG DÉL-AMERIKAI KÖRZET - DISTRITO ARGENTINA DE LA ASOCIACIÓN DE SCOUTS HÚNGAROS IN EXTERIS. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. - matias@noblegrain.com (54-11) 4131-7136

REGÖS MAGYAR NÉPTÁNCGYÜTTES - CONJUNTO FOLKLÓRICO HÚNGARO REGÖS - Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-4740 - edibon1@yahoo.com

ZRÍNYI IFJÚSÁGI KÖR (HÉTVEGI MAGYAR ISKOLA) - CÍRCULO JUVENIL ZRÍNYI - Colegio Húngaro. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4624-4461 - beisfami@yahoo.com.ar

MŰVÉSZET, ZENE, KULTÚRA - ARTE, MÚSICA, CULTURA

ARS HUNGARICA KULTÚRA- ÉS ZENETERJESZTŐ CIVIL SZERVEZET - ARS HUNGARICA, Asociación Civil de Música y Cultura - szekasym@gmail.com - **CORAL HUNGARIA** - sylvialeidemann@fibertel.com.ar - Cuba 2445, (1428) Buenos Aires. Tel. 15-6134-1577 - www.arshungarica.com.ar

HUNGÁRIA KÖNYVBARÁTOK KÖRE KÖLCSÖNKÖNYV- ÉS LEVÉLTÁR - HKK - BIBLIOTECA HÚNGARA - Pje. Juncal 4250, 1° piso. (1636) Olivos, Bs. As. Tel. 4799-8437 - haynal@fibertel.com.ar

MAGYAR SZÍNTÁRSULAT: ÁLÓMGYÁR a Hungáriában. zolyomikati@fibertel.com.ar

KLUBOK - CLUBES

HUNGÁRIA EGYESÜLET - CLUB HUNGÁRIA, Asociación Húngara en la Argentina. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-8437 / 4711-0144 - mzdoldi@dls-argentina.com.ar

VALENTÍN ALSINAI MAGYAR DALKÖR - CORO HÚNGARO DE VALENTÍN ALSINA. Av. Gral. Viamonte 2635, (1822) Valentín Alsina, Bs.As. Tel. 4244-1674

WILDEI MAGYAR EGYESÜLET - SOCIEDAD HÚNGARA DE WILDE. Víctor Hugo 58, (1875) Wilde, Bs.As. Tel. 4252-0390 - amjlmli@yahoo.com.ar

ISKOLÁK - COLEGIOS

ANGOLKISASSZONYOK INTÉZETE (WARD MÁRIA) - COLEGIO MARÍA WARD. Calle 43 N° 5548, (1861) Plátanos, Bs.As. Tel. 4215-1052

SZENT LÁSZLÓ ISKOLA - COLEGIO SAN LADISLAO. M. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-5044 - sladislao@ciudad.com.ar

SPORT - DEPORTES

HUNGÁRIA VÍVÓ CSOPORT - ESRGIMA CLUB HUNGÁRIA. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4461-3992 - henriette@arqa.com

EGYHÁZAK - IGLESIAS

"KRISZTUS KERESZTJE" MAGYAR EVANGÉLIKUS GYÜLEKEZET - IELU - CONGREGACIÓN EVANGÉLICA LUTERANA HÚNGARA "LA CRUZ DE CRISTO" - Amenábar 1767 - (C1426AKG) Buenos Aires. Tel. 4503-3736 - cvhefty@yahoo.com.ar

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ - IGLESIA REFORMADA HÚNGARA - Cptn. Ramón Freire 1739, (1426) Buenos Aires. Tel. 4551-4903 / 15-5746-6505 - amerke@argentina.com

"MINDSZENTYNUM" ARGENTINAI KATOLIKUS MAGYAROK SZÖVETSÉGE - ASOCIACIÓN DE LOS CATÓLICOS HÚNGAROS EN LA ARGENTINA - Aráoz 1857, (1414) Buenos Aires. Tel. 4864-7570 - mindszentynum@yahoo.com.ar

INTÉZMÉNYEK - INSTITUCIONES

ARGENTINAI MAGYAR INTÉZMÉNYEK SZÖVETSÉGE - AMISZ - FEDERACIÓN DE ENTIDADES HÚNGARAS DE LA REPÚBLICA ARGENTINA (FEHRA) - Capitán R. Freire 1739, (1426) Buenos Aires. Tel. 4551-4903 - nvattay@arnet.com.ar

ARGENTIN-MAGYAR KERESKEDELMÉI ÉS IPARKAMARA - CÁMARA ARGENTINO-HÚNGARA DE COMERCIO E INDUSTRIA - Av. R. Sáenz Peña 720 piso 9° "E", (1035) Buenos Aires. Tel. 4326-5107 - info@camara-hungara.com.ar

MAGYAR SEGÉLYEGYLET "SZENT ISTVÁN ÖREGOTTHON" - ASOCIACIÓN HÚNGARA DE BENEFICENCIA "HOGAR DE ANCIANOS SAN ESTEBAN" - Pacífico Rodríguez 6258 (ex 1162), (1653) Chilavert, Bs.As. Tel. 4729-8092 - hogarhungaro@hotmail.com

MAGYAR IRODALMI ÉS KULTÚRTÁRSASÁG - ASOCIACIÓN LITERARIA Y CULTURAL HÚNGARA. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-5044 / 6141 - jakabterek@ciudad.com.ar

MHBK - MAGYAR HARCOSOK BAJTÁRSI KÖZÖSSÉGE - COMUNIDAD DE CAMARADERÍA DE LOS EX COMBATIENTES HÚNGAROS EN LA ARGENTINA - Sargento Cabral 851, 1° A (1059) Buenos Aires Tel. 4328-8209 / 15-4949-9640

SZENT ISTVÁN KÖR - CÍRCULO DE SAN ESTEBAN. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4783-6462 - jakabterek@ciudad.com.ar

VITÉZI REND ARGENTINAI CSOPORT - ORDEN DE LOS CABALLEROS VITÉZ. Capítulo Argentino. Tel/Fax (5411) 4715-2351 - nvattay@arnet.com.ar

VIDÉK - INTERIOR DEL PAÍS

BARILOCHEI MAGYAR EGYESÜLET - ASOCIACIÓN HÚNGARA DE BARILOCHE - Rolando 250, (8400) Bariloche, Prov. de Río Negro. Tel. 02944-461994

CÓRDOBAI MAGYAR KÖR - CÍRCULO HÚNGARO DE LA PROVINCIA DE CÓRDOBA. Recta Martinelli 8611, Barrio Villa Belgrano, Córdoba. Tel. 03543-1557-6631 - gabor.banati@gmail.com

CHACO MAGYAR EGYESÜLETEK: - COLECTIVIDAD HÚNGARA DE CNEL. DU GRATY - M. Moreno N° 12, (3541) Coronel Du Graty, Prov. de Chaco. Tel. 03735-498-649

- SOCIEDAD HÚNGARA DE SOCORROS MÚTUOS - Balcarce 79. Moreno N° 12, (3540) Villa Ángela, Prov. de Chaco. Tel. 03735-420-939

SANTA FE-I MAGYAROK TÁRSASÁGA - AGRUPACIÓN HÚNGAROS DE SANTA FE (CAPITAL) - 9 de Julio 6345, (3000) Santa Fe. Tel. 0342-469-5500 - adorjan@ciudad.com.ar

Atención:
Rogamos a los responsables informarnos de errores o cambios. Gracias.

A decemberi számra a lapzárta: november 10
Anyag és hírek beküldésére 4711-1242
amagyarhirlap@yahoo.com

Esta edición fue impresa en IMPRENTA ALFA BETA S.A. 4522-1855

APRÓHIRDETÉSEK CLASIFICADOS

Tortas húngaras:
Recetas Sra. de Bakos
Tel. Pablo 4799-3482

¿DOLORES? ¿CONTRACTURAS?
Csilla Vágó Masoterapeuta
15-5478-3441 4792-2452

Argentínai MAGYAR HÍRLAP

Az argentínai magyarok független folyóirata

Kiadó-szerkesztő: Haynalné Kesserű Zsuzsanna

Rovatvezető Bonczos Zsuzsa

Szerkesztőségi iroda: Bonapartiané, Graul Trixi

Luis Monteverde 3132 - (1636) Olivos - Buenos Aires

Tel./Fax: (54-11) 4711-1242 amagyarhirlap@yahoo.com

http://epa.oszk.hu/amh

www.hhrf.org/amh

www.lamoszsz.hu/amh